

PRIMORSKO - GORANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA LOPAR

**STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE LOPAR
ZA RAZDOBLJE
OD 2020. DO 2030. GODINE**

P R I J E D L O G

Lopar, (mjesec donošenja) 2020.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
1.1. Ciljevi Strategije razvoja Općine Lopar za razdoblje 2020. – 2030.	4
1.2. Plan aktivnosti	4
1.3. Usklađenost sa strateškim dokumentima	4
2. DINAMIKA I METODIKA IZRADE STRATEGIJE	6
3. ANALIZA STANJA	7
3.1. Prostorna obilježja općine Lopar	7
3.2. Stanovništvo	8
3.3. Naselja	10
3.4. Građevinska područja	10
3.5. Zaštićena kulturna dobra	13
3.6. Prirodni potencijali i korištenje resursa	14
3.7. Gospodarstvo	15
3.7.1. Turizam	15
3.7.2. Gospodarska zona	16
3.7.3. Društvene djelatnosti	17
3.8. Infrastruktura	18
3.8.1. Cestovni promet	18
3.8.2. Pomorski promet	22
3.8.3. Zračni promet	22
3.8.4. Telekomunikacije	23
3.8.5. Energetski sustav	23
3.8.6. Vodoopskrba i odvodnja	23
3.8.7. Gospodarenje otpadom	23
4. SWOT ANALIZA	27
5. STRATEŠKE ODREDNICE RAZVOJA	30
5.1. Razvojna načela	30
6. VIZIJA, MISIJA I STRATEŠKI CILJEVI	31
7. PROJEKTI OD STRATEŠKE VAŽNOSTI	51
8. PROVEDBA I IZVORI FINANCIRANJA	53
9. PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE	56
10. ZAKLJUČAK	57

POPIS TABLICA

Tablica 1. Stanovništvo prema starosti i spolu općine Lopar, Popis 2011	8
Tablica 2. Broj stanovnika u općini prema podacima popisa stanovništva	8
Tablica 3. Broj članova kućanstva na području općine prema podacima popisa stanovništva iz 2011. godine.....	8
Tablica 4. Stanovi i kuće prema načinu korištenja prema podacima popisa stanovništva	9
Tablica 5. Broj noćenja na području općine u vremenskom periodu 2012. - 2019. godine	9
Tablica 6. Hoteli s pratećim sadržajima i turistička naselja.....	10
Tablica 7. Građevno područje ugostiteljsko-turističke namjene uz naselja, predviđeno.....	10
Tablica 8. Na području općine Lopar planirani su autokampovi:	10
Tablica 9. Građevine posebne namjene	11
Tablica 10. Stanovništvo staro 15 i više godina prema aktivnosti u općini Lopar, Popis 2011.	15
Tablica 11. Broj turističkih dolazaka i noćenja od 2013. – 2019. godine u općini Lopar.....	16
Tablica 12. Evidencija nerazvrstanih cesta Općine Lopar.....	18
Tablica 13. SWOT analiza	27
Tablica 14. Prioriteti i mјere koji proizlaze iz tri strateška cilja	32

Tablica 15. Identificirani projekti s najvećim potencijalom za realizaciju.....	51
Tablica 16. Identificirani projekti s potencijalom za realizaciju.....	51

POPIS SLIKA

Slika 1. Geografski smještaj općine Lopar u Primorsko-goranskoj županiji	7
Slika 2. Lokacije za sportsko-rekracijske građevine	11
Slika 3. Lokacije za zabavne i tematske parkove	12
Slika 4. Područja marikulture Lopar	12
Slika 5. Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine	25
Slika 6. Obveze Općine temeljem ZOGO-a.....	26

1. UVOD

Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 123/17) koji je na snazi od 20.12.2017. godine definirani su ključni dionici i njihove uloge u sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem.

Strategija razvoja Općine Lopar 2020. – 2030. sveobuhvatni je dokument koji obuhvaća razvoj svih sektora (civilni, javni, privatni) identificira probleme i potrebe, te razvojne projekte koji će biti smjernica za održivi razvoj općine, pripremu projekata za fondove Europske unije, razvoj poduzetništva, gospodarski razvoj te privlačenje investitora. Predstavlja inspirativno viđenje odnosno deklaraciju koja definira ono što se želi postići u dugoročnom razdoblju te služi kao jasan vodič za odabir ciljeva i postupaka djelovanja. Općina Lopar izradit će i Strateški plan razvoja za koji će zatražiti mišljenja nadležnih tijela, sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 123/17).

Glavni je cilj Strategije razvoja Općine Lopar 2020 (u dalnjem tekstu: Strategija razvoja) odrediti buduće pravce razvoja te pronaći načine i sredstva kojima će se standard života stanovnika ovoga područja podići na višu društveno-ekonomsku razinu.

Strategija razvoja temeljena je na europskim ciljevima kao i ciljevima koje su putem radionica formirali stanovnici, poduzetnici te predstavnici javnog i civilnog sektora.

Vizija Strategije usklađena je s vizijom razvoja Općine Lopar, Primorsko-goranske županije i Strategijom razvoja Republike Hrvatske. Strategija predstavlja temeljni dokument za prijavu na sve fondove Europske unije, te je važan alat za cjelokupnu lokalnu zajednicu, sve pravne subjekte te institucije javnog i privatnog sektora.

Rezultat je izrađen strateški dokument usklađen s definiranom vizijom, misijom i ciljevima Općine Lopar i općim stanjem područja i dostupnim resursima te mogućnostima njihove aktivacije u svrhe rasta i razvoja naselja te unapređenje zajednice i podizanje standarda života njenih mještana.

Faze izrade Strategije:

Izrada Strategije sastojala se iz od sljedećih faza:

- održavanje radionica sa predstavnicima civilnog, gospodarskog i javnog sektora,
- prikupljanje i obradu podataka,
- izradu SWOT analize,
- pružanje informacija o EU fondovima te mogućnostima ulaganja u poslovnu, društvenu i turističku infrastrukturu,
- izradu pip-line mreže projekata planiranih za kandidiranje na europske fondove,

- koordinaciju cjelokupnog procesa izrade strategije,
- usluge suradnje i vođenja kroz projekt izrade strategije i pripreme potrebnih dokumenata.

1.1. Ciljevi Strategije razvoja Općine Lopar za razdoblje 2020. – 2030.

Glavni cilj izrade strategije je usklađenje s utvrđenom misijom Općine Lopar u kojoj će kao jedinica lokalne samouprave dosljedno podizati ljestvicu standarda življenja svojih mještana kroz racionalno korištenje proračunskih sredstava i razvojnih turističkih resursa s ciljem unaprjeđenja obrazovnog aspekta, zaštite okoliša i ostvarenja održivog gospodarstva.

Ključni razvojni ciljevi koji se moraju integrirati u Strategiju su:

- razvoj i jačanje gospodarskog potencijala (razvojem turizma, marikulture i jačanja malog i srednjeg poduzetništva),
- izgradnja objekata komunalne infrastrukture, sportske i kulturne infrastrukture
- unapređenje kvalitete života i razvoj civilnog društva (razvoj obrazovne i sportske infrastrukture),
- poboljšanje uvjeta odgoja i osnovnog obrazovanja,
- osiguranje racionalnog, efikasnog i ekonomičnog raspolaganja proračunskim i drugim sredstvima,
- razvoj sustava gospodarenja otpadom i zaštite okoliša kroz racionalno korištenje prirodnih resursa i izgradnju infrastrukture za gospodarenje otpadom.

1.2. Plan aktivnosti

Pripremljena je:

- Analiza općih značajki prostora
- Demografska analiza
- Analiza postojećeg stanja infrastrukture
- Analiza poljoprivrednih resursa
- Analiza stanja u gospodarstvu
- Analiza poduzetničkog potencijala
- Analiza kulturne i povijesne baštine
- Definiranje strateških odrednica razvoja
- Izrada SWOT analize

1.3. Usklađenost sa strateškim dokumentima

Kako je općina Lopar integralni dio nacionalnog prostora Republike Hrvatske i Primorsko-goranske županije, razvojni planovi Općine moraju isto tako predstavljati integralni dio razvojnih planova višeg reda, županijskog i nacionalnih planova. Strategija Općine Lopar je u potpunosti usklađena s Operativnim programima za provedbu strukturnih i kohezijskih fondova EU na nacionalnoj razini, kroz definirane strateške ciljeve i prioritete.

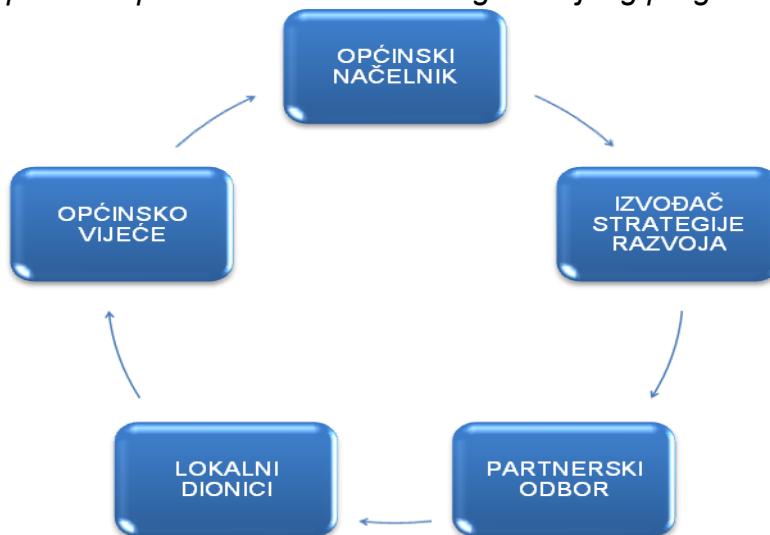
Ključni strateški dokument u EU za ovo razdoblje je Strategija Europa 2020., desetogodišnja strategija za rast i radna mjesta Europske unije pokrenuta 2010.

Njezin cilj nije samo prevladavanje krize od koje se naša gospodarstva sada postupno oporavlaju. Njezin je cilj i rješavanje nedostataka našeg modela rasta i stvaranje uvjeta za pametan, održiv i uključiv rast. Ciljevi strategije podupiru se i s pomoću sedam „vodećih inicijativa“ kojima se pruža okvir kojim EU i nacionalna tijela zajednički jačaju napore u područjima kojima se podupiru prioriteti strategije Europa 2020. kao što su inovacije, digitalno gospodarstvo, zapošljavanje, mladi, industrijska politika, siromaštvo i učinkovitost.

2. DINAMIKA I METODIKA IZRADE STRATEGIJE

Strategija razvoja Općine Lopar izrađuje se za razdoblje od 2020 – 2030. godine. Integrirani Strateški razvojni program sintetizira sve sektore za koje je zadužena JLS, te sve ostale ključne dionike iz privatnog i civilnog sektora.

Operativni proces izrade Strateškog razvojnog programa

Neke od ključnih komponenti koje moraju, i bile su uzete u obzir tijekom izrade strategije su:

VIZIJA

Vizija Općine Lopar je uz pomoć razvijenog gospodarstva, očuvanog okoliša i bogate turističke ponude postati razvojno perspektivno mjesto visokog životnog standarda.

MISIJA

Misija Općine Lopar je dosljedno podizati ljestvicu standarda življenja svojih mještana kroz racionalno korištenje proračunskih sredstava i razvojnih turističkih resursa s ciljem unaprjeđenja obrazovnog aspekta, zaštite okoliša i ostvarenja održivog gospodarstva.

Analiza postojećeg stanja obuhvaća:

- demografska kretanja,
- stanje infrastrukture na području,
- prirodne i druge resurse,
- zemljište,
- obrazovnu strukturu stanovništva,
- SWOT analizu,
- uzroke koji su do tog stanja doveli,
- te predviđanje razvojnih trendova i mogućnosti.

3. ANALIZA STANJA

3.1. Prostorna obilježja općine Lopar

Općina Lopar jedna je od jedinica lokalne samouprave u Primorsko-goranskoj županiji. Općina Lopar smještena je na sjevernom dijelu otoka Raba što se odnosi na poluotok Lopar, a obuhvaća i otoke Sveti Grgur i Goli. Površina općine je 2.643 ha (kopneni dio) dok je morski dio općine 15.110 ha, što daje ukupno površinu od 17.753 ha. Čitavo područje općine Lopar nalazi se u Zaštićenom obalnom pojasu (ZOP). U odnosu na okolno okruženje, područje općine Lopar kopnenu granicu ima jedino s Gradom Rabom na jugu, dok je na sjeveru, istoku i zapadu okružuje more.

Slika 1. Geografski smještaj općine Lopar u Primorsko-goranskoj županiji

Izvor: Katalog projekata Općine Lopar 2018.

3.2. Stanovništvo

Na području općine Lopar 2011. godine registrirano je 0,43 % ukupnog stanovništva Primorsko-goranske županije. Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine na području općine Lopar živjelo je 1.263 stanovnika.

Tablica 1. Stanovništvo prema starosti i spolu općine Lopar, Popis 2011.

Općina	Spol	Ukupno	Starost (dobne skupine)					
			0-14	15-29	30-44	45-59	60-74	75 i više
Lopar	sv.	1.263	180	216	258	294	204	111
	m	619	87	111	127	151	97	46
	ž	644	93	105	131	143	107	65

Izvor: Katalog projekata Općine Lopar 2018.; Državni zavod za statistiku

Stanovništvo prema starosti i spolu raspoređeno je u šest dobnih skupina pri čemu se najveći broj stanovnika nalazi u skupini 45-59 godina, dok je najmanji broj stanovnika svrstan u skupinu 75 i više godina. Najveći broj muškaraca i žena također se nalazi u dobroj skupini 45-59 godina starosti.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine sadržava jedno statističko naselje, općina Lopar sa ukupnim brojem od 1.263 stanovnika. Također, prostor općine Lopar osim navedenog dijela otoka Raba čine otoci Sveti Grgur i Goli na kojima nema stalnog stanovništva, te nisu predviđeni za stanovanje. Prosječna gustoća naseljenosti iznosi 47,79 stanovnika po km² što je manje od prosječne gustoće naseljenosti Republike Hrvatske od 75,8 stanovnika/km². Naselje općine s ukupnim brojem stanovnika za razdoblje 1991. – 2011. prikazano je tablicom u nastavku.

Tablica 2. Broj stanovnika u općini prema podacima popisa stanovništva iz 2011. godine

Općina	Broj stanovnika		
	1991.	2001.	2011.
Lopar	1.215	1.191	1.263

Izvor: Plan gospodarenja otpadom 2017.-2022.; Državni zavod za statistiku

Prema popisu stanovništva, kućanstava i stanova iz 2011. godine, prosječan broj članova kućanstva na području općine prikazan je tablicom u nastavku.

Tablica 3. Broj članova kućanstva na području općine prema podacima popisa stanovništva iz 2011. godine

Općina XX	Ukupno	Broj članova kućanstava										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11+
Broj kućanstava	484	125	132	91	99	25	6	4	2	-	-	-
%	100	25,83	27,27	18,8	20,45	5,17	1,24	0,83	0,41	-	-	-

Izvor: Plan gospodarenja otpadom 2017.-2022.; Državni zavod za statistiku

Prosječni broj osoba u kućanstvu prema podacima iz Tablice 3. iznosi 2,61. Najveći udio u ukupnom broju kućanstava čine kućanstva od 1 do 4 člana što ukupno

čini 92,36 %. Također, prema popisu stanovništva iz 2011. godine, podaci o stanovima za stalno stanovanje, stanovima koji se koriste povremeno i stanovima u kojima se samo obavlja djelatnost na području općine prikazani su slikom u nastavku.

Tablica 4. Stanovi i kuće prema načinu korištenja prema podacima popisa stanovništva iz 2011. godine

		Stanovi za stalno stanovanje				Stanovi za povremeno korištenje		Stanovi za obavljanje djelatnosti	
Ukupno		Ukupno	Nastanjeni	Pričuvano nenaštejeno	Napušteni	Za odmor i rekreaciju	U vrijeme sezonskih radova u poloprivredi	Iznajmljivanje turistima	Ostale djelatnosti
Općina	1.743	613	477	111	25	277	-	851	2
m²	110.293	48.340	40.258	6.698	1.384	15.628	-	46.205	120

Izvor: Plan gospodarenja otpadom 2017.-2022.; Državni zavod za statistiku

Usporede li se podaci iz Tablice 4. vidljivo je da je na području općine najveći dio stanova u svrhu iznajmljivanja turistima. Udio stanova za stalno stanovanje je 27,37%, dok se ukupno 64,71% stambenih jedinica koristi za odmori rekreaciju i za iznajmljivanje turistima. S obzirom da su to podaci iz 2011. godine, nisu mjerodavni jer je u posljednjih pet godina izgrađen novi broj objekata za iznajmljivanje od strane stalnih i povremenih stanovnika općine. Iz navedenog možemo zaključiti da je udio turista u proizvodnji komunalnog otpada na području općine u sezonskom periodu značajan. Prema podacima općine za period 2012. - 2019. godine broj noćenja prikazan je Tablicom 5.

Tablica 5. Broj noćenja na području općine u vremenskom periodu 2012. - 2019. godine

Godina	Broj noćenja	Godišnji rast (%)	Rast u odnosu na 2012. godinu
2012.	678.304	-	-
2013.	672.830	-0,81	-0,81
2014.	655.646	-2,55	-3,34
2015.	679.355	+3,62	+0,15
2016.	714.337	+5,15	+5,31
2017.	755.518	+5,76	+11,38
2018.	766.242	+1,42	+12,96
2019.	763.581	-0,35	+12,57

Izvor: Plan gospodarenja otpadom 2017.-2022.; Državni zavod za statistiku

Tablicom 5. vidljivo je kako do 2014. godine broj noćenja varira, dok se u 2015. i 2016. godini bilježi porast broja noćenja u odnosu na prethodno razdoblje. Od 2017. do 2019. godine vidljiv je znatan porast broja noćenja turista. Iz navedenih podataka, glavnina turističkog smještaja ostvarena je u obiteljskom smještaju dok se ostatak noćenja ostvari u hotelima, pansionima i autokampovima. Za očekivati je da će i u budućem planskom razdoblju turizam, turistički dolasci i noćenja predstavljati značajniju komponentu godišnje proizvedenih količina komunalnog otpada.

3.3. Naselja

U sastavu općine Lopar nalazi se 1 naselje: Lopar. U općini je prema Popisu stanovništva iz 2011. godine živjelo 1.263 stanovnika.

3.4. Građevinska područja

Razvoj i uređenje naselja u općini Lopar dozvoljen je unutar građevinskih područja naselja. Prostornim planom su na području općine Lopar utvrđena sljedeća građevinska područja naselja:

- NA 11 Lopar - centar,
- NA 12 Vazjugo,
- NA 13 Vazmorac,
- NA 14 Matahlići,
- NA 15 Livačina,
- NA 16 Pičuljani,
- NA 17 Matahlići,
- NA 18 Paparovi,
- NA 19 Čućići - Stočići,
- NA 110 Rtić.

Građevinska područja naselja označena oznakom NA pripadaju statističkom naselju Lopar.

Tablica 6. Hoteli s pratećim sadržajima i turistička naselja

Zona	Površina/ha	Vrsta	Max. kapacitet ležajeva
Lopar	15	T1 ₁	1.650
Goli otok	1,0	T1	100

Izvor: I. Izmjene i dopune PPUO Lopar

Tablica 7. Građevno područje ugostiteljsko-turističke namjene uz naselja, predviđeno za smještaj hotela (T1) i kampa (T3), i to:

Zona	Površina/ha	Vrsta	Max. kapacitet ležajeva
Uv. Crikvena Dražica – Rt Zidine (Lopar)	20	i T3 ₂	2.220

Izvor: I. Izmjene i dopune PPUO Lopar

Tablica 8. Na području općine Lopar planirani su autokampovi:

Naziv zone	Oznaka zone	Vrste smještaja i kategorija	Max. broj ležajeva	Max. površina zone/ha
Rajska plaža (Lopar)	73	kamp-postojeće	3.600	30
Goli otok	73	kamp-planirano	300	3,0
Otok Sv. Grgur	73	kamp-planirano	300	3,0

Izvor: I. Izmjene i dopune PPUO Lopar

- Izvan građevinskog područja (na građevinskim zemljištima) može se planirati izgradnja:
- gospodarska namjena: eksploatacija mineralnih sirovina,
- infrastrukturna namjena - građevine prometne infrastrukture - infrastrukturne građevine vodoopskrbe i odvodnje - građevine energetske infrastrukture
- posebna namjena: kompleksi i građevine u funkciji obrane RH
- komunalna namjena: - građevine za gospodarenje otpadom - uređene plaže
- sportske, rekreativske, izletničke i sl.,
- specifične namjene društvenih djelatnosti (obilježja, sakralne građevine i sl.) i
- zabavni i tematski parkovi.

Građevine posebne namjene

Pod građevinama posebne namjene podrazumijevaju se vojni kompleksi i pojedinačne građevine namijenjene za djelatnosti zaštite države. Razgraničenje prostora od interesa za obranu provodi se određivanjem granice vojnog kompleksa, građevina i zaštitnog pojasa oko vojnih kompleksa.

Tablica 9. Građevine posebne namjene

Općina	Građevina
Lopar	Maskirno privezište br.1 supetarska draga

Izvor: I. Izmjene i dopune PPUO Lopar

Građevine komunalne namjene – uređene plaže

Uređena plaža izvan građevinskog područja je infrastrukturno i sadržajno uređen prostor, označen i zaštićen s vodene strane. Površina uređene plaže je jedinstvena funkcionalna cjelina koja se sastoji od kopnenog i vodnog dijela. Ona je pristupačna svima uz jednakе uvjete s kopnene i vodene strane. Pod uređenjem plaže podrazumijeva se opremanje komunalnom infrastrukturom te gradnja pomoćnih građevina u funkciji plaže. Pomoćne građevine u funkciji plaže jesu: - sanitarnе građevine, kabine, tuševi, i sl., - naprave u funkciji zabave (tobogani, akvagani i sl.), - ugostiteljske i trgovačke građevine, - privezišta i sidrišta u funkciji plaže.

Sportsko-rekreativske građevine

Prostornim Planom utvrđene su lokacije za sportsko-rekreativske građevine:

Slika 2. Lokacije za sportsko-rekreativske građevine

OZNAKA	PODRUČJE	Osnovna namjena	Smještajni kapaciteti
SC1	Marica Dražica	Motokros staza	-
SC4	Marica Dražica	Golf vježbalište	-
SC5	Sorinj	Nogometno igralište	-
SC7	Otok Sv. Grgur	Paragliding	-

Izvor: I. Izmjene i dopune PPUO Lopar

Građevine zabavnih i tematskih parkova

Pod zabavnim i tematski parkovima podrazumijevaju se površine namijenjene specifičnoj vrsti rekreacije koja se temelji na različitim atrakcijama i događanjima namijenjenim velikom broju ljudi. Zabavni i tematski parkovi planiraju se izvan građevnog područja temeljem sljedećih kriterija: - osnovna namjena građevina je zabavna, odnosno rekreacijska, - građevine drugih namjena koje su u funkciji osnovne namjene grade se samo kao pomoćne građevine. U sklopu kompleksa zabavnih i tematskih parkova mogu se iznimno planirati smještajni kapaciteti do 100 ležaja. Prostornim Planom utvrđene su lokacije za zabavne i tematske parkove:

Slika 3. Lokacije za zabavne i tematske parkove

OZNAKA	PODRUČJE	Osnovna namjena	Smještajni kapaciteti
SC2	Marica Dražica	Vodeni park	100
SC3	Marica Dražica	Zabavni park	100
SC6	Otok Sv. Grgur	Adrenalinski park	100

Izvor: I. Izmjene i dopune PPUO Lopar

Površine uzgajališta - marikultura (H)

Prostornim Planom predviđena je površina za marikulturu površine cca 2 ha, uz jugozapadnu obalu poluotoka Sorinj. Prije privođenja konačnoj namjeni, dodatnim istraživanjima potrebno odrediti užu lokaciju s najpovoljnijim uvjetima smještaja kaveza i ostalih potrebnih uređaja za uzgoj ribe ili školjaka. Nužno je predvidjeti stroge i stalne mjere provjere stanja okoliša, ne samo neposredno uz uzgajalište, nego i na širem području. Nije dopušten uzgoj plave ribe. Oko svake uzgajališne površine mora se uspostaviti zaštitna zona širine 200 m u koju mogu ulaziti samo uzgajivači.

Slika 4. Područja marikulture Lopar

Općina	POLOŽAJ	MAX. POVRŠINA (ha)	MAX. PROIZVODNJA
Lopar	Otok Grgur	10	100 riba 50 školjkaša
Lopar	Otok Goli	15	200 riba 50 školjkaša
Lopar	Sorinj – Uvala Malo kolo	15	200 riba 50 školjkaša

Izvor: I. Izmjene i dopune PPUO Lopar

3.5. Zaštićena kulturna dobra

Prirodna i kulturna baština

- ❖ Područja prirodne baštine zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode su:
  - Grgurov kanal na području općine Lopar
  - ZNAČAJNI KRAJOBRAZ – sjeveroistočni dio poluotoka Lopara
  - Špilja Jamina (Pastiričina pećina),
- ❖ Područja prirodne baštine predviđena za zaštitu temeljem Plana su:
  - POSEBNI REZERVAT: Grgurov kanal
  - PARK ŠUMA: San Marino, rt. Lopižina
  - ZNAČAJNI KRAJOBRAZ: - Otok Sv. Grgur, Otok Goli, podmorje sjeveroistočne obale Lopara od rta Zidine do rta Kaštelina.
  - POSEBNI REZERVAT - Galebovu otoci – podmorje
  - REGIONALNI PARK - podmorje otoka Grgur i Goli
  - SPOMENIK PRIRODE - Supetarska Draga, Ž. šljunčana plaža, L. lokva
- ❖ Područja zaštićenog kulturno povijesnog nasljeđa su:
  - Podmorsko arheološko nalazište Rt Sorinj.
- ❖ Evidentirani spomenici kulture su:
  - Prapovijesna gradina Kužekino,
  - Rt Kaštelina - prapovijesna gradina/nekropola,
  - Lukovac – ranokršćanska i sakralna građevina objekt na istoimenom otočiću,
  - Trbušnjak - prapovijesna gradina i nekropola,
  - Pećina-prapovijesna gradina,
  - Glavičice-prapovijesna gradina,
  - Gromačica-gradina/nekropola,
  - Crkva Rođenja Blažene Djevice Marije,
  - Crkva Sv. Ivana Krstitelja,
  - Crkva Sv. Nikole na Sorinju,
  - Kapela Sv. Roka u polju,
  - Uvala Siće – prapovijesni krajolik,
  - Rimska vila na rtu Zidine,
  - Kasnoantičko naselje / gospodarski kompleks s pećima za keramiku u uvali Podšilo,
  - Goli otok,
  - Sv. Grgur,

- Premužićeva staza.
- ❖ Područja zaštićenog poljoprivrednog i šumskog zemljišta su:
  - ostala obradiva tla (P3),
  - šume gospodarske namjene (Š1),
  - šume posebne namjene (Š3).

3.6. Prirodni potencijali i korištenje resursa

Poljoprivredne površine

Na području općine Lopar određeno je poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene u kategoriji ostala obradiva tla (P3) koje se štiti od svake izgradnje koja nije u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti.

Obzirom na buduću namjenu i korištenje, poljoprivredno tlo općine Lopar svrstano je u drugu kategoriju zaštite, a čine je zemljišta koja pripadaju u V. i VI. bonitetnoj klasi, od posebne su važnosti za općinu. Svrstane su u P3 (ostala obradiva tla) i PŠ (ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište) prostornu kategoriju zemljišta. Zemljišta druge kategorije koja nisu namijenjena poljoprivrednoj proizvodnji mogu se pošumiti ili sačuvati za pašnjake.

Treću kategoriju zaštite uglavnom čine tla smeđa tla na vapnenu i dolomitu s crvenicom, rendzinom i vapneno dolomitnom crnicom. To su visoko stjenoviti predjeli pokriveni šumom, a četvrtu kategoriju predstavljaju stjenovita područja s pličim tlima (goli krš).

Šumske površine

Šumske površine prema namjeni se dijele na:

- šume gospodarske namjene (Š1),
- šume posebne namjene (Š3).

Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište

Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište čine prostori koji alternativno čine ili su činili poljoprivredna tla pod livadama, pašnjacima ili oranicama. Na površinama ostalog poljoprivrednog tla, šuma i šumskog zemljišta izvan građevinskog područja utvrđene su i prirodne plaže. Prirodna morska plaža je nadzirana i pristupačna s kopnene i/ili morske strane, infrastrukturno neopremljena, potpuno očuvanog zatečenog prirodnog obilježja.

Prirodne plaže utvrđene su na sljedećim lokacijama: - uv. Stojan, - uv. Zaškoljići, - uv. Sturić, - uv. Dubac, - uv. Podšilo, - uv. Saramić, - uv. Stolac, - rt

Lopizina, - Marica dražica, - uv. Velo kolo, - uv. Crikvena Dražica - uv. Sv. Grgur na otoku Sv. Grgur, - obalno područje sjeverno i južno od uv. Melna na Golom otoku, - uv. M. Tetina na Golom otoku.

Vodne površine

Vodne površine na području općine Lopar razgraničene su na: morske površine i bujične vodotoke. Namjena i način korištenja mora odnosi se na površinu akvatorija, podmorje i morsko dno.

3.7. Gospodarstvo

Temelji razvijanja gospodarstva općine Lopar oslanjaju se na turizam i uslužne djelatnosti. Daljnji zahtjevi za gospodarstvo bit će postavljeni u smislu razvoja drugih grana koje su kompatibilne turizmu poput eko poljoprivrede, razvoja visokih tehnologija, ribarstva i sl., sve u cilju smanjivanja osjetljivosti cijelog gospodarstva koje ovisi samo o turizmu.

Tablica 10. Stanovništvo staro 15 i više godina prema aktivnosti u općini Lopar, Popis 2011.

Općina	Starost	Spol	Ukupno	Zaposleni	Nezaposleni	Ekonomski neaktivni				
						Ukupno	Umirovjenici	Osobe koje se bave obvezama u kućanstvu	Učenici ili studenti	Ostale neaktivne osobe
XX	>15 godina	sv.	1.083	392	100	589	291	155	83	60
		m	532	227	55	250	160	11	42	37
		ž	551	165	45	339	131	144	41	23

Izvor: Katalog projekata Općine Lopar 2018.

Aktivnost stanovništva (starog 15 i više godina) općine Lopar identificirana je u Tablici 10. pri čemu je vidljivo da je ukupno 1.083 aktivnih stanovnika, od čega 392 zaposlenih, 100 nezaposlenih, 291 umirovljenik, 155 osoba koje se bave obavezama u kućanstvu, 83 učenika ili studenta te 60 ostalih ekonomski neaktivnih osoba. Razlika između muškaraca i žena izraženija je u broju zaposlenih (227 muškaraca naspram 165 žena) te u broju osoba koje se bave obavezama u kućanstvu (11 muškaraca naspram 144 žene).

3.7.1.Turizam

Lopar je poznata turistička destinacija koja svoju turističku tradiciju temelji na bogatim prirodnim resursima, ljepotama mora, klime i krajolika i bogatoj ugostiteljsko turističkoj baštini koja se gradi i razvija u skladu s potrebama turista. Turistički pokazatelji općine Lopar bilježe pozitivne i rastuće trendove (Tab. 11.). Turistička politika i njezino provođenje jedna su od temeljnih zadaća gospodarstvenika i nositelja ekonomske politike u općini Lopar zbog iznimne važnosti turizma i turističke potrošnje na ukupno gospodarstvo općine.

Tablica 11. Broj turističkih dolazaka i noćenja od 2013. – 2019. godine u općini Lopar

Godina	Dolasci			Noćenja		
	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani
2013.	84.059	2.978	81.081	649.582	23.188	626.394
2014.	82.925	3.077	79.848	633.684	24.451	609.233
2015.	87.893	3.999	83.894	661.034	24.789	636.245
2016.	89.388	3.356	86.032	688.371	23.227	665.144
2017.	95.226	4.258	90.968	755.518	43.255	712.263
2018.	98.039	5.114	92.925	766.242	49.573	716.669
2019.	96.816	5.191	91.625	763.581	59.592	703.989

Izvor: Katalog projekata Općine Lopar 2018.; Državni zavod za statistiku

Podaci navedeni u Tablici 11. za razdoblje od 2013., do 2019. godine prikazuju turističke pokazatelje u vidu dolazaka i noćenja domaćih i stranih turista na području općine Lopar. U 2014. godini zabilježen je pad ukupnog broja turističkih dolazaka i noćenja te pad broja dolazaka i noćenja stranih turista, dok je povećan broj dolazaka i noćenja domaćih turista u odnosu na 2013. godinu. U 2015. godini zabilježeno je povećanje ukupnog broja turističkih dolazaka i noćenja te povećanje dolazaka i noćenja domaćih i stranih turista u odnosu na 2014. i 2013. godinu. U 2016. godini zabilježeno je povećanje ukupnog broja turističkih dolazaka i noćenja, te pad broja domaćih dolazaka i noćenja i povećanje broja stranih dolazaka i noćenja. Od 2017. – 2018. godine zabilježen je progresivni porast ukupnih dolazaka i noćenja dok je u 2019. godini porast i dalje postojan no u neznatno manjem broju u odnosu na prethodnu godinu.

Izražena sezonalnost turističkih trendova karakteristika je većine turističkih destinacija. Turistički promet općine Lopar karakterizira sezonalnost u poslovanju i ostvarivanju poslovnih rezultata što ističe potrebu promišljanja novih i inovativnih smjernica turističkog razvoja, kako bi turistički rezultati bili predvidljiviji, manje rizični i manje osjetljivi o prirodnim elementima turističke ponude. Najveći broj dolazaka i noćenja u općini Lopar ostvaruje se tijekom mjeseca kolovoza, nakon čega najbolji rezultati slijede u srpnju, lipnju i rujnu.

3.7.2. Poslovna zona »SORINJ«

Općinsko vijeće Općine Lopar, na svojoj sjednici održanoj dana 19. lipnja 2008. godine, donijelo je Odluku o osnivanju poslovne zone »SORINJ« (»Službene novine Primorsko-goranske županije« broj 23/08). Poslovna zona je definirana Urbanističkim planom uredjenja 44 poslovna zona »SORINJ« i Prostornim planom Općine Lopar te izmjenama i dopunama.

3.7.3. Društvene djelatnosti

Općinska uprava

Sjedište općinske uprave nalazi se u Loparu na adresi Lopar 289A. Općina Lopar, OŠ »Ivan Rabljanin« - Područna škola, PŠ »Lopar« i dječji vrtić »Pahuljica« u Loparu dijele zgradu u zk upisanu na dvije kč.br. 6/1, 73m² i kč.br. 7 sa 207m².

Općinska uprava sastoji se od Jedinstvenog upravnog odjela, a krajem 2019. godine u općinskoj upravi zaposleno je ukupno 7 djelatnika.

Obrazovanje

- Osnovna škola »Ivan Rabljanin« Rab - Područna škola Lopar.

Predškolski odgoj

- Dječji vrtić "Pahuljica" p.o. Lopar.

Kultura

- Centar za kulturu Lopar

Vjerske institucije

- Župa Lopar.

Sport i rekreacija

Udruge

- muška klapa „Sveti Marin“,
- ženska klapa „Užanca“,
- KUD „San Marino“,
- DVD Lopar,
- Športsko-ribolovno društvo „Lopar“,
- Lovačko društvo „Kuna“,
- UVDR,
- Udruga ovčara,
- Moto klub Rab,
- Društvo športske organizacije Lopar.

Sportsko – rekreativne organizacije:

- MNK Lopar,
- MNK Bane,
- Boćarski klub Lopar,
- Boćarski klub Lukovac.

3.8. Infrastruktura

3.8.1. Cestovni promet

Prostornim planom određena je osnovna mreža cesta koju na području općine Lopar čine:

- državne ceste,
- županijske ceste,
- lokalne ceste,
- nerazvrstane ceste.

Državna cesta na području općine je:

- D105 LOPAR (trajektna luka) – Rab – Mišnjak (trajektna luka).

Županijska cesta na području općine je:

- ŽC5138 Lopar D105 – T.L. San Marino,
- LC 1 od žup. ceste ŽC1 (S. Draga-Lopar) - rt Sorinj.

Tablica 12. Evidencija nerazvrstanih cesta Općine Lopar

OZNAKA	NAZIV KOMUNALNE INFRASTRUKTURE	VRSTA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE	NASELJE	KATASTARSKA ČESTICA	KATASTARSKA OPĆINA
1	Nerazvrstana cesta	NJIVICA - CESTA	Lopar	152/3	Lopar
2	Nerazvrstana cesta	LOPAR - CESTA	Lopar	388/2	Lopar
3	Nerazvrstana cesta	LOPAR - CESTA	Lopar	391/2	Lopar
4	Nerazvrstana cesta	LOPAR - CESTA	Lopar	392/2	Lopar
5	Nerazvrstana cesta	LOPAR - CESTA	Lopar	394/2	Lopar
6	Nerazvrstana cesta	LOPAR - CESTA	Lopar	395/2	Lopar
7	Nerazvrstana cesta	LOPAR - CESTA	Lopar	407/3	Lopar
8	Nerazvrstana cesta	POD CRKVOM - CESTA	Lopar	409	Lopar
9	Nerazvrstana cesta	POD CRKVOM - CESTA	Lopar	419	Lopar
10	Nerazvrstana cesta	POD CRKVOM - CESTA	Lopar	420	Lopar
11	Nerazvrstana cesta	POD CRKVOM - CESTA	Lopar	421	Lopar
12	Nerazvrstana cesta	POD CRKVOM - CESTA	Lopar	422	Lopar
13	Nerazvrstana cesta	TRBUŠNJAK - PUT	Lopar	1099/2	Lopar
14	Nerazvrstana cesta	POD KOŠLJINOM - PAŠNJAK	Lopar	1099/10	Lopar
15	Nerazvrstana cesta	POD TREŠNJAK - PUT	Lopar	1100/2	Lopar
16	Nerazvrstana cesta	KALJAC - PUT	Lopar	1461/4	Lopar

17	Nerazvrstana cesta	KRASOVICA - PUT	Lopar	1492/11	Lopar
18	Nerazvrstana cesta	ZORZIN - RUŠEVINA, ZORZIN	Lopar	1769	Lopar
19	Nerazvrstana cesta	PRID KUĆU - CESTA	Lopar	2617/1	Lopar
20	Nerazvrstana cesta	NA CIVI - PUT	Lopar	2664	Lopar
21	Nerazvrstana cesta	ĆEPULOVO - CESTA	Lopar	3748/3	Lopar
22	Nerazvrstana cesta	VELI DER - PUT	Lopar	4206/3	Lopar
23	Nerazvrstana cesta	ZA KUĆINU - PUT	Lopar	4669/3	Lopar
24	Nerazvrstana cesta	PEZOVICA - ŠUMA, CESTA	Lopar	5293/1	Lopar
25	Nerazvrstana cesta	LOPAR - PUT	Lopar	5314/6	Lopar
26	Nerazvrstana cesta	ZAD VRHA - PUT	Lopar	5314/9	Lopar
27	Nerazvrstana cesta	ZAD VRHA - PUT	Lopar	5320/2	Lopar
28	Nerazvrstana cesta	KOD MATAHLIJE - PUT	Lopar	7509	Lopar
29	Nerazvrstana cesta	PUT - DVORIŠTE	Lopar	7509	Lopar
30	Nerazvrstana cesta	KOD MATAHLIJE - PUT	Lopar	7523	Lopar
31	Nerazvrstana cesta	NA MELKU - PUT	Lopar	9075	Lopar
32	Nerazvrstana cesta	GAJ - PUT	Lopar	9979/11	Lopar
33	Nerazvrstana cesta	NA PLIVNICI - PUT	Lopar	10119/2	Lopar
34	Nerazvrstana cesta	NA PLIVNICI - PUT	Lopar	10119/3	Lopar
35	Nerazvrstana cesta	NA PLIVNICI - PUT	Lopar	10119/4	Lopar
36	Nerazvrstana cesta	MARKOVA DRAGA - PUT	Lopar	10120/2	Lopar
37	Nerazvrstana cesta	POD GOSPOJU - POTOK	Lopar	10120/5	Lopar
38	Nerazvrstana cesta	VELI MEL - OBALA	Lopar	10162/2	Lopar
39	Nerazvrstana cesta	LOPAR - PUT	Lopar	10163	Lopar
40	Nerazvrstana cesta	LOPAR - PUT	Lopar	10164	Lopar
41	Nerazvrstana cesta	LOPAR - PUT	Lopar	10165/1	Lopar
42	Nerazvrstana cesta	PUT - PUT	Lopar	10165/1	Lopar
43	Nerazvrstana cesta	LOPAR - PUT	Lopar	10165/2	Lopar
44	Nerazvrstana cesta	PUT - PUT	Lopar	10165/2	Lopar
45	Nerazvrstana cesta	KOD CRKVE - PUT	Lopar	10166	Lopar
46	Nerazvrstana cesta	KROZ SELO - PUT	Lopar	10167	Lopar
47	Nerazvrstana cesta	U LOPARU - PUT	Lopar	10168	Lopar
48	Nerazvrstana cesta	U LOPARU - PUT	Lopar	10169	Lopar
49	Nerazvrstana cesta	U LOPARU - PUT	Lopar	10170	Lopar
50	Nerazvrstana cesta	U LOPARU - PUT	Lopar	10172	Lopar
51	Nerazvrstana cesta	U LOPARU - PUT	Lopar	10173	Lopar
52	Nerazvrstana cesta	LOPAR - PUT	Lopar	10174	Lopar
53	Nerazvrstana cesta	LOPAR - PUT	Lopar	10175	Lopar
54	Nerazvrstana cesta	LOPAR - PUT	Lopar	10176/1	Lopar
55	Nerazvrstana cesta	LOPAR - PUT	Lopar	10176/2	Lopar
56	Nerazvrstana cesta	POD STANČIĆA - PUT	Lopar	10179	Lopar
57	Nerazvrstana cesta	POD BRESTI - PUT	Lopar	10180	Lopar
58	Nerazvrstana cesta	U DRAŽICAMA - PUT	Lopar	10181	Lopar
59	Nerazvrstana cesta	U DRAŽICAMA - PUT	Lopar	10182	Lopar
60	Nerazvrstana cesta	KOD CRKVE - PUT	Lopar	10183	Lopar
61	Nerazvrstana cesta	U LOPARU - PUT	Lopar	10184	Lopar
62	Nerazvrstana cesta	KOD ŠKOLE - PUT	Lopar	10185	Lopar
63	Nerazvrstana cesta	KOD ŠKOLE - PUT	Lopar	10186	Lopar

64	Nerazvrstana cesta	U LOPARU - PUT	Lopar	10187	Lopar
65	Nerazvrstana cesta	ZA ŠKOLOM - PUT	Lopar	10188	Lopar
66	Nerazvrstana cesta	POD IVANIĆA - PUT	Lopar	10189/1	Lopar
67	Nerazvrstana cesta	POD IVANIĆA - PUT	Lopar	10189/2	Lopar
68	Nerazvrstana cesta	KOD BANOVIĆA - PUT	Lopar	10190	Lopar
69	Nerazvrstana cesta	NA MUNČELU - PUT	Lopar	10191	Lopar
70	Nerazvrstana cesta	NA RAVNO - PUT	Lopar	10192/1	Lopar
71	Nerazvrstana cesta	NA RAVNO - PUT	Lopar	10192/2	Lopar
72	Nerazvrstana cesta	U POLJE - PUT	Lopar	10193	Lopar
73	Nerazvrstana cesta	U POLJE - PUT	Lopar	10194	Lopar
74	Nerazvrstana cesta	U POLJE - PUT	Lopar	10195	Lopar
75	Nerazvrstana cesta	POD STANČIĆA - PUT	Lopar	10196	Lopar
76	Nerazvrstana cesta	POD SELOM - PUT	Lopar	10197	Lopar
77	Nerazvrstana cesta	POD SELOM - PUT	Lopar	10198	Lopar
78	Nerazvrstana cesta	SORINJ - PUT	Lopar	10199	Lopar
79	Nerazvrstana cesta	KOD ZORZINA - PUT	Lopar	10200	Lopar
80	Nerazvrstana cesta	KOD ZORZINA - PUT	Lopar	10201	Lopar
81	Nerazvrstana cesta	ŠIGOVO - PUT	Lopar	10202	Lopar
82	Nerazvrstana cesta	OGRADE - PUT	Lopar	10203	Lopar
83	Nerazvrstana cesta	SORINJ - PUT	Lopar	10204/1	Lopar
84	Nerazvrstana cesta	SORINJ - PUT	Lopar	10204/2	Lopar
85	Nerazvrstana cesta	SORINJ - PUT	Lopar	10204/3	Lopar
86	Nerazvrstana cesta	LUKA SUPETARSKA DRAGA - VARDAŠKOLJ - LUKA	Lopar	10204/4	Lopar
87	Nerazvrstana cesta	NA PLIVNICI - PUT	Lopar	10206	Lopar
88	Nerazvrstana cesta	DO GOSPOJE - PUT	Lopar	10207	Lopar
89	Nerazvrstana cesta	POD GOSPOJU - PUT	Lopar	10208	Lopar
90	Nerazvrstana cesta	NA JAVORNO - PUT	Lopar	10209	Lopar
91	Nerazvrstana cesta	NA BUŠINČEVO - PUT	Lopar	10210/1	Lopar
92	Nerazvrstana cesta	BOSINČEVO - PUT	Lopar	10210/2	Lopar
93	Nerazvrstana cesta	LOPIŽINA - PUT	Lopar	10210/3	Lopar
94	Nerazvrstana cesta	NA BUŠINČEVO - PUT	Lopar	10210/4	Lopar
95	Nerazvrstana cesta	NA KABEL - PUT	Lopar	10211	Lopar
96	Nerazvrstana cesta	VIŠE GOSPOJE - PUT	Lopar	10212	Lopar
97	Nerazvrstana cesta	ZA KUĆINU - PUT	Lopar	10213	Lopar
98	Nerazvrstana cesta	ZA KUĆINU - PUT	Lopar	10214	Lopar
99	Nerazvrstana cesta	NA PIŠĆU - PUT	Lopar	10215	Lopar
100	Nerazvrstana cesta	KOD RUKAVINE - PUT	Lopar	10216	Lopar
101	Nerazvrstana cesta	POD PATALIĆA - PUT	Lopar	10217	Lopar
102	Nerazvrstana cesta	KOD MILETIĆA - PUT	Lopar	10218	Lopar
103	Nerazvrstana cesta	KOD MILETIĆA - PUT	Lopar	10219	Lopar
104	Nerazvrstana cesta	NA LIVINO - PUT	Lopar	10220	Lopar
105	Nerazvrstana cesta	KOD MESURINE - PUT	Lopar	10221	Lopar
106	Nerazvrstana cesta	KOD MESURINE - PUT	Lopar	10222	Lopar
107	Nerazvrstana cesta	KOD MESURINE - PUT	Lopar	10223	Lopar
108	Nerazvrstana cesta	KOD MESURINE - PUT	Lopar	10224	Lopar
109	Nerazvrstana cesta	LIVINO - PUT	Lopar	10225	Lopar

110	Nerazvrstana cesta	KOD STOLČIĆA - PUT	Lopar	10226	Lopar
111	Nerazvrstana cesta	KOD STOLČIĆA - PUT	Lopar	10227	Lopar
112	Nerazvrstana cesta	KOD ĆUĆIĆA - PUT	Lopar	10228	Lopar
113	Nerazvrstana cesta	KOD ĆUĆIĆA - PUT	Lopar	10229/1	Lopar
114	Nerazvrstana cesta	ZAD ĆUĆIĆA - PUT	Lopar	10229/2	Lopar
115	Nerazvrstana cesta	KOD KOVAČIĆA - PUT	Lopar	10230	Lopar
116	Nerazvrstana cesta	KOD KOVAČIĆA - PUT	Lopar	10231	Lopar
117	Nerazvrstana cesta	KOD KOVAČIĆA - PUT	Lopar	10232	Lopar
118	Nerazvrstana cesta	KOD KOVAČIĆA - PUT	Lopar	10233	Lopar
119	Nerazvrstana cesta	NEVALJICA - PUT	Lopar	10234/1	Lopar
120	Nerazvrstana cesta	NEVALJICA - PUT	Lopar	10234/2	Lopar
121	Nerazvrstana cesta	NA STANINI - PUT	Lopar	10235	Lopar
122	Nerazvrstana cesta	SARAMIĆ - PUT	Lopar	10236	Lopar
123	Nerazvrstana cesta	KOD BANOVIH - PUT	Lopar	10237	Lopar
124	Nerazvrstana cesta	KOD BANOVIH - PUT	Lopar	10238	Lopar
125	Nerazvrstana cesta	KOD JERKOVE VODE - PUT	Lopar	10239	Lopar
126	Nerazvrstana cesta	RONČINA - PUT	Lopar	10240	Lopar
127	Nerazvrstana cesta	U RUPI - PUT	Lopar	10241	Lopar
128	Nerazvrstana cesta	KOD MIKULACA - PUT	Lopar	10242	Lopar
129	Nerazvrstana cesta	NA LASKOVU - PUT	Lopar	10243	Lopar
130	Nerazvrstana cesta	KOD MALIĆA - PUT	Lopar	10244	Lopar
131	Nerazvrstana cesta	KOD MALIĆA - PUT	Lopar	10245	Lopar
132	Nerazvrstana cesta	KOD MALIĆA - PUT	Lopar	10246	Lopar
133	Nerazvrstana cesta	KOD IVEŠKIĆA - PUT	Lopar	10247	Lopar
134	Nerazvrstana cesta	KOD IVEŠKIĆA - PUT	Lopar	10248	Lopar
135	Nerazvrstana cesta	KOD IVANIĆA - PUT	Lopar	10249	Lopar
136	Nerazvrstana cesta	NA MUĆELU - PUT	Lopar	10250/1	Lopar
137	Nerazvrstana cesta	KOD JAKUCA - PUT	Lopar	10250/2	Lopar
138	Nerazvrstana cesta	KOD PERIĆA - PUT	Lopar	10251	Lopar
139	Nerazvrstana cesta	NA MRAVINCİ - PUT	Lopar	10252	Lopar
140	Nerazvrstana cesta	NA MAROKINI - PUT	Lopar	10253/1	Lopar
141	Nerazvrstana cesta	NA MAROKINI - PUT	Lopar	10253/2	Lopar
142	Nerazvrstana cesta	NA MAROKINI - PUT	Lopar	10254	Lopar
143	Nerazvrstana cesta	ZAD JERIĆA - PUT	Lopar	10255	Lopar
144	Nerazvrstana cesta	ZAD JERIĆA - PUT	Lopar	10256	Lopar
145	Nerazvrstana cesta	MAROKINO - PUT	Lopar	10258/1	Lopar
146	Nerazvrstana cesta	MAROKINO - PUT	Lopar	10258/2	Lopar
147	Nerazvrstana cesta	LOPAR - DVORIŠTE	Lopar	10258/3	Lopar
148	Nerazvrstana cesta	DVORIŠTE - ZEMLJIŠTE POD GRAĐEVINAMA	Lopar	10258/3	Lopar
149	Nerazvrstana cesta	ZAD JERIĆA - PUT	Lopar	10259/2	Lopar
150	Nerazvrstana cesta	NA JELIĆEVO - PUT	Lopar	10262/2	Lopar
151	Nerazvrstana cesta	NA JELIĆEVO - PUT	Lopar	10262/4	Lopar
152	Nerazvrstana cesta	KOD ANDREŠKIĆA - PUT	Lopar	10263	Lopar
153	Nerazvrstana cesta	POD ČISTE - PUT	Lopar	10264	Lopar
154	Nerazvrstana cesta	POD FRANELIĆA - PUT	Lopar	10265	Lopar
155	Nerazvrstana cesta	PIZOVICA - PUT	Lopar	10266	Lopar
156	Nerazvrstana cesta	PIZOVICA - PUT	Lopar	10268/2	Lopar

157	Nerazvrstana cesta	CRNIKA - PUT	Lopar	10269	Lopar
158	Nerazvrstana cesta	U SELU - PUT	Lopar	10304	Lopar
159	Nerazvrstana cesta	VRULJICA - Oranica, cesta	Lopar	1979	Lopar
160	Nerazvrstana cesta	PRID KUĆU - CESTA	Lopar	10177/1	Lopar
161	Nerazvrstana cesta	U LOPARU - PUT	Lopar	10178	Lopar
162	Nerazvrstana cesta	SORINJ - PUT	Lopar	10204/3	Lopar
163	Nerazvrstana cesta	ZAD JERIĆA - PUT	Lopar	10259/1	Lopar
164	Nerazvrstana cesta	PIZOVICA - PUT	Lopar	10266	Lopar
165	Nerazvrstana cesta	PIZOVICA - PUT	Lopar	10267	Lopar
166	Nerazvrstana cesta	NA MELU - PUT	Lopar	2146/1	Lopar
167	Nerazvrstana cesta	NA MELU - PUT	Lopar	2146/4	Lopar
168	Nerazvrstana cesta	NA MELU - PUT	Lopar	2146/5	Lopar
169	Nerazvrstana cesta	NA MELU - PUT	Lopar	2146/6	Lopar
170	Nerazvrstana cesta	KOD KUĆE - PUT	Lopar	2605/1	Lopar
171	Nerazvrstana cesta	POD MUČEL - PUT	Lopar	3619/7	Lopar
172	Nerazvrstana cesta	KOD JURA - PUT	Lopar	3852/3	Lopar
173	Nerazvrstana cesta	KOD JERIĆA - PUT	Lopar	3856/2	Lopar
174	Nerazvrstana cesta	LOPAR - PUT	Lopar	3857/2	Lopar
175	Nerazvrstana cesta	LOPAR - PUT	Lopar	3858/2	Lopar
176	Nerazvrstana cesta	LOPAR - PUT	Lopar	5314/6	Lopar
177	Nerazvrstana cesta	ZAD VRH - PUT	Lopar	5314/9	Lopar

Izvor: Općina Lopar

Kolno pješačka pristupna ulica na području općine je:

- KP1 cesta od nerazv. ceste N14 do privezišta PR2 (uvala Crnika) i sportsko-rekreacijske namjene R21

3.8.2. Pomorski promet

3 luke otvorene za javni promet županijskog značaja:

- luka Lopar (Ž2),
- luka Melak - Lopar (Ž2),
- luka San Marino – Lopar (L1).

3.8.3. Zračni promet

Prostornim planom određuje se smještaj zračnog pristaništa (letjelišta) u istraživanju na široj lokaciji Stanina za referentni kod zračne luke 1A-2B. Zračno pristanište je namijenjeno za sportsko- turističke avione. Po detaljnijem istraživanju lokacije i utvrđivanju referentnog koda definirati će se dužina uzletno-sletne staze sukladno mjerodavnom tipu zrakoplova za koji će zračno pristanište biti namijenjeno.

Sve potrebne građevine, oprema i uređaji potrebnii za normalno funkcioniranje zračnog pristaništa (upravna građevina s meteorološkom stanicom i kontrolnim tornjem, stajanke, signalizacija za obilježavanje uzletno-sletne staze, hangari, garaže i sl.) smještaju se sukladno mogućnostima terena i kategoriji zračne luke i moraju biti

kontrolirani i u ograđenom prostoru. U blizini ulaza na područje zračne luke potrebno je predvidjeti parkirališnu površinu za zaposlenike i korisnike zračnog pristaništa. Helidrom se planira u sklopu površine namijenjene za zračno pristanište (letjelište) na lokaciji Stanina. Za zračno pristanište (letjelište) je potrebno izraditi dokumentaciju u skladu sa važećim Zakonima i Propisima.

3.8.4. Telekomunikacije

- 50 građevna čita TV i FM odašiljača i pretvarača.

3.8.5. Energetski sustav

Građevine energetske infrastrukture s pripadajućim građevinama, uređajima i instalacijama

Elektroenergetske građevine za prijenos i distribuciju električne energije:

- Svi elektroenergetski vodovi naponske razine 110 kV i 2x110kV.

3.8.6. Vodoopskrba i odvodnja

Područje općine Lopar opskrbљuje se vodom s kopna iz izvora Hrmetine. Prekidna komora "Fruga" dobiva vodu iz razdjelne građevine "Barbat" i distribuira vodu prema vodospremi Lopar. Postojeća vodosprema Lopar koja je locirana na 72 m.n.m. kapaciteta je 200 m³.

Cjelokupni sustav odvodnje koncipiran je kao razdjelni sustav odvodnje u sklopu kojega se razdvojenim cjevovodima odvode sanitарне i oborinske vode. Sustav sanitарne kanalizacije Lopar obuhvaća naselja Lopar i zonu San Marino. Središnja točka oko koje je formiran sustav je postojeći uređaj za pročišćavanje otpadnih voda (UPOV) Lopar na lokaciji Stolac. Oborinske vode sa krovova građevina i uređenih okućnica prikupljaju se i zbrinjavaju unutar čestice, korištenjem upojnih građevina ili se prihvataju u spremnike.

3.8.7. Gospodarenje otpadom

Postojeći sustav gospodarenja otpadom na području općine

Općina je 2007. godine osnovala Komunalno trgovacko društvo „Lopar Vrutak“ d.o.o. – u dalnjem tekstu Komunalno društvo.

Predmet poslovanja društva su, između ostalog, sljedeće djelatnosti:

- prijevoz otpada
- obrada otpada
- gospodarenje ambalažom i ambalažnim otpadom
- reciklaža građevnog otpada

- odravanje javnih površina i plaža
- reciklaža

Komunalno društvo je upisano u Očevidnik prijevoznika otpada pod brojem upisa PRV-2052 za prijevoz neopasnog i komunalnog otpada i u Očevidnik reciklažnih dvorišta (za mobilno reciklažno dvorište-M) pod brojem upisa REC 98. Prikupljanje MKO se odvija sustavom „od vrata do vrata“. Stanovnicima su za odlaganje MKO dodijeljeni spremnici zapremine 240 l. Odvoz se odvija dva puta tjedno u zimskom periodu, dok se u ljetnom periodu odvoz odvija svakodnevno. Također, sustavom „od vrata do vrata“ odvija se i prikupljanje biootpada (spremnik zapremine 240 l), otpadnog stakla (spremnik zapremine 120 l), papira i kartona (spremnik zapremine 240 l) i plastike (spremnik zapremine 120 l ili 240 l). Odvoz biootpada i plastike odvija se jednom tjedno, dok se odvoz otpadnog stakla i papira i kartona odvija dva puta na mjesec.

Odvoz biorazgradivog otpada iz vrtova i okućnica do debljine grane 10 cm odvija se za sve stanovnike općine jednom tjedno ili prema pozivu, na način da korisnik osobno obavijesti Komunalno društvo, putem e-maila ili pozivom na telefon. Odvoz biorazgradivog otpada je uključen u cijenu javne usluge. Krupni (glomazni) otpad se odvozi po prethodnoj najavi korisnika ili međusobnom dogовору. Usluga odvoza građevnog otpada odvija se po pozivu i dodatno se naplaćuje.

Na području općine postoje i dvije lokacije zelenih otoka na kojima se nalaze po četiri spremnika svaki zapremine 740 l za odvojeno prikupljanje MKO, papira i kartona, plastike i stakla. Stanovništvo općine nisu osigurani i podijeljeni komposteri. Dio stanovnika već posjeduje vlastite kompostere. Njima i svom ostalom zainteresiranom stanovništvu te u cilju motiviranja stanovišta na dodatnu nabavku kompostera provedeno je informiranje i edukacije o pozitivnom učinku kompostiranja putem letaka Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost – u dalnjem tekstu FZOEU, te putem raznih obavijesti.

Općina je nabavila mobilno reciklažno dvorište te pruža uslugu funkcioniranja istog. Putem korisničkog kutka na mrežnim stranicama Komunalnog društva stanovnici općine mogu unijeti primjedbe, reklamacije i pitanja. Komunalno društvo prikupljeni MKO odvozi na odlagalište „Sorinj“. U tijeku je ishodovanje i izrada potrebne dokumentacije za zatvaranje i sanaciju odlagališta „Sorinj“ te za izgradnju pretovarne stanice (kao Faza 1 od predviđene 4) za koju je u tijeku postupak javne nabave za izvođenje radova (pregled ponuda). Sredinom svibnja i službeno su započeli radovi na sanaciji odlagališta otpada Sorinj. Predviđeno trajanje radova iznosi 10 mjeseci, dok cjelokupna provedba projekta traje do ishođenja uporabne dozvole, nakon čega slijedi operativna faza projekta – monitoring i održavanje saniranog odlagališta, i to kroz idućih 30 godina.

Sanaciju neusklađenih odlagališta financira Ministarstvo zaštite okoliša i energetike - u dalnjem tekstu MZOE i dijelom JLS. Nakon izvršene sanacije

planirana je kontrola i monitoring lokacije u narednih dvadeset godina. Za područje Primorsko-goranske županije u svrhu gospodarenja otpadom izgrađen je ŽCGO Marišćina kao sustav građevina i uređaja za obradu, uporabu i/ili zbrinjavanje otpada koji je u 2017. godini započeo sa zaprimanjem otpada.

Slika 5. Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine na području općine sukladno PGO RH

Rd. br.	Cilj	Podcilj	Opis
1.	unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	Cilj 1.1	smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
		Cilj 1.2	odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
		Cilj 1.3	odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
		Cilj 1.4	odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada
2.	unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	Cilj 2.1	odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
		Cilj 2.2	unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
		Cilj 2.3	unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
3.	sanirati lokacije onečišćene otpadom		
4.	kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		
5.	unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		
6.	unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom		
7.	unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom		

Izvor: Plan gospodarenja otpadom Općine Lopar za razdoblje 2017.-2022. godine

Slika 6. Obveze Općine temeljem ZOGO-a

Rd. br.	JLS je dužna osigurati:
1.	javnu uslugu prikupljanja MKO i BKO
2.	odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada
3.	sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ZOGO-u te uklanjanje tako odbačenog otpada
4.	sanaciju odlagališta „Sorinj“
5.	provedbu PGO RH
6.	donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom JLS
7.	provodenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području
8.	mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada
9.	dodjela odgovarajućeg broja spremnika/vrećica za odvojeno sakupljanje otpada
10.	funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta
11.	prostorno-planskom dokumentacijom odrediti građevine za gospodarenje otpadom
12.	donijeti odluku o načinu pružanja i naplate javne usluge sakupljanja otpada po kriteriju obračuna količine otpada
13.	donositi godišnja izvješća o uklanjanju odbačenog otpada i odluke o provedbi mjera za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjera za njegovo uklanjanje

Izvor: Plan gospodarenja otpadom Općine Lopar za razdoblje 2017.-2022. godine

4. SWOT ANALIZA

Na temelju rezultata analiza stanja i rezultata dobivenih na radionicama ključnih dionika izrađena je i usvojena SWOT analiza prikazana u tablici.

Tablica 13. SWOT analiza

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> + Povoljni klimatski uvjeti + Reljefna obilježja prostora + Smještaj u zaštićenom obalnom pojusu + Okruženost morem + Uzgajališta ribe i školjaka - marikultura + Raspoloživi kvalitetni prirodni resursi + Postojanje rezervata, park šuma, špilja i pećina + Geološka raznolikost i Geopark + Najveći broj stanovnika u rasponu od 45-59 godina + Adekvatan broj mlađe obrazovane populacije + Veliki poduzetnički potencijal + Veliki turistički potencijal (bogati prirodni resursi, ljestvica mora, klime i krajolika i bogata ugostiteljska turistička baština) + Smještaj u privatnim objektima + Zračno pristanište za sportsko-turističke avione + Prisutnost šumskih površina + Raspoloživi poljoprivredni resursi + Poljoprivredno zemljište + Potencijal za razvoj malog gospodarstva + Kulturna baština (postojanje registrirane i neregistrirane kulturne pokretne i nepokretne baštine) + Kulturne i druge manifestacije (npr. Sportske) + Kvaliteta poljoprivrednih proizvoda + Postojanje zadruga i drugih organizacijskih oblika namijenjenih unaprjeđenju proizvodnje, kvalitete proizvoda i njihovog plasmana + Prometna povezanost (cestovna, pomorska) + Razvijenost infrastrukture (telekomunikacijske, vodoopskrbne i sl.) + Ustanova za kulturu (Centar za kulturu) + Osigurana primarna razina obrazovanja + Osigurana primarna zdravstvena zaštita + Socijalna skrb u skladu s mogućnostima općine 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljno razvijena svijest o očuvanju i održivom korištenju biološke i krajobrazne raznolikosti područja - Slaba poslovna efikasnost, produktivnost i konkurentnost gospodarstva - Nedostatno moderniziranje, primjena novih znanja i inovacija u gospodarstvu - Nepovoljna obrazovna razina i nezainteresiranost za programe cjelovitognog obrazovanja - Nedostatna ulaganja u istraživanje i razvoj - Nepostojanje srednje velikih i velikih gospodarskih subjekata koji bi bili pokretačka snaga područja - Slabo umrežavanje i suradnja gospodarstvenika - Slaba zaštita i nedovoljna promocija poljoprivrednih proizvoda - Niska obrazovna razina stanovništva - Nedostatak visoko-obrazovanih i stručnjaka - Velika nezaposlenost - Nedostatak finansijskih sredstava za zaštitu kulturne baštine, kao i za uopće društvenu namjenu - Nedostatna ponuda kulturnih infrastrukturnih objekata - Nedostatak stručnjaka i visoko-obrazovnog kadra u društvenim djelatnostima koji bi osmislili društveni razvoj i iskoristili mogućnosti korištenja EU sredstava - Nedovoljno uređeni poljski putovi - Uslijed nepovoljnih vremenstih prilika nemogućnost povezanosti s kopnom - Nerazvijena poljoprivreda - Nedovoljna valorizacija poljoprivrednih proizvoda (krumpir i rajčica) - Nedostatna pomoć ulaganja prema iznajmljivačima - Nedostatna ulaganja prema ugostiteljstvu. - Nedostatak mjera koji bi pomogle razvoju turizma izvan turističke sezone - Nedostatak edukacija lokanih

<ul style="list-style-type: none"> + Pristupačna lokalna samouprava + Dostupnost ostalih javnih usluga (npr. Pošte, telekomunikacija) + Postojanje civilnih udruga i jačanje aktivnosti civilnog društva + Zainteresiranost stanovništva za aktivnim sudjelovanjem i unaprjeđenjem društvenog života + Planiranje izgradnje zabavnih i tematskih parkova 	<ul style="list-style-type: none"> iznajmljivača radi razvoja novih trendova u turizmu - Nedostatak kohezije između iznajmljivača
PRIlike	PRIjetnje

društvene dimenzije razvoja u svakodnevnom životu

- Devastacija kulturne baštine
- Odlazak mladih ljudi

5. STRATEŠKE ODREDNICE RAZVOJA

5.1. Razvojna načela

Sukladno provedenoj analizi stanja/okruženja moguće je utvrditi jasan smjer kretanja i djelovanja u budućem razdoblju na kojeg se odnosi Strategija. Dakle, na temelju rezultata analize stanja općine Lopar definiraju se strateški ciljevi čija će pravovremena realizacija doprinijeti ostvarenju misije i vizije Općine. Općina Lopar će u skladu s navedenim voditi brigu o održivom razvoju što će podrazumijevati efikasno upravljanje dostupnim resursima koji zadovoljavaju temeljne kriterije dugoročno održivog razvoja uz očuvanje prirodnih i kulturnih vrijednosti.

Osnovna načela razvoja općine Lopar:

- ❖ Partnerstvo svih društvenih sektora – suradnja na svim razinama društvene vlasti te suradnja nositelja javne vlasti s gospodarskim i civilnim sektorom, institucijama javnog sektora u sferi zaštite okoliša, kulture, prometa, zdravstva, sigurnosti i dr.
- ❖ Unaprjeđenje infrastrukturnog aspekta – ulaganje u komunalnu i društvenu te gospodarsku infrastrukturu i ljudske resurse, korištenje sredstava iz EU fondova za razvojne projekte na cjelokupnom području općine.
- ❖ Uspostava održivog gospodarskog rasta – poticanje razvoja malog gospodarstva, poljoprivrede, poticanje konkurentnosti gospodarstva, okretanje tržišnom pristupu uz dosljednu brigu o očuvanju okoliša i prirodnih vrijednosti.

Kvaliteta definiranih strateških ciljeva ovisit će o tome koliko oni odražavaju trendove i procese u općini i široj regiji. Za uspješnu provedbu temeljnih razvojnih načela potrebno je dosljedno podizati kvalitetu života stanovnika na području općine Lopar te osnažiti ljudske potencijale.

6. VIZIJA, MISIJA I STRATEŠKI CILJEVI

VIZIJA

Vizija Općine Lopar je uz pomoć razvijenog gospodarstva, očuvanog okoliša i bogate turističke ponude postati razvojno perspektivno mjesto visokog životnog standarda.

MISIJA

Misija Općine Lopar je dosljedno podizati ljestvicu standarda življenja svojih mještana kroz racionalno korištenje proračunskih sredstava i razvojnih turističkih resursa s ciljem unaprjeđenja obrazovnog aspekta, zaštite okoliša i ostvarenja održivog gospodarstva.

CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

Temeljem SWOT analize identificirana su tri strateška cilja koja će pridonijeti ostvarivanju vizije Općine Lopar. Kroz definiranje strateških ciljeva određuje se smjer kretanja budućih razvojnih procesa koji bi ovo područje trebali u velikom stupnju izjednačiti po kvaliteti života s do sada razvijenijim sredinama, poglavito urbanim, te na taj način učiniti ovo područje atraktivnijim za življenje. Ovim dokumentom definirana su tri glavna strateška cilja (SC) s posebnim ciljevima (PC):

C1

Rast konkurentnosti lokalnog gospodarstva

C2

Poboljšanje infrastrukturnih sustava općine i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika

C3

Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine općine Lopar

Tablica 14. Prioriteti i mjere koji proizlaze iz tri strateška cilja

STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	MJERA
C1 Rast konkurentnosti lokalnog gospodarstva	P 1.1. Razvoj i unaprjeđenje marikulture	M 1.1.1. Povećati proizvodnju i assortiman uzgojene ribe i školjkaša s prepoznatljivom kvalitetom, uz poštovanje svih ekoloških standarda u proizvodnji M 1.1.2. Marikulturu integrirati u prostorne planove Općine kao ravnopravnog korisnika obalnih i otočnih potencijala, sa svim pravima i obvezama koje proistječu iz prava korištenja dijelovima pomorskog dobra i njegovim prirodnim danostima M 1.1.3. Razvoj preventivnih mjera u sprečavanju ili smanjenju nepoželjnih utjecaja na okoliš
	P 1.2. Programi razvoja i promicanja turizma	M 1.2.1. Poticanje dodatnog razvoja nautičkog turizma
	P 1.3. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva	M 1.3.1. Poticanje razvoja poduzetništva žena i mladih, poduzetnika početnika i sustavi dodatnog obrazovanja M 1.3.2. Povećanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva
C2 Poboljšanje infrastrukturnih sustava općine i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika	P 2.1. Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture	M 2.1.1. Kupnja zemljišta za razvoj nove infrastrukture M 2.1.2. Izgradnja nerazvrstanih cesta M 2.1.3. Proširenje i uređenje groblja M 2.1.4. Proširenje javne rasvjete M 2.1.5. Uređenje biciklističke staze M 2.1.6. Proširenje šetnice San Marino
	P 2.2. Izgradnja i unaprjeđenje sportske infrastrukture	M 2.2.1. Izgradnja sportskih igrališta M 2.2.2. Izgradnja dječjih igrališta M 2.2.4. Izgradnja nogometnog igrališta M 2.2.5. Zračno pristanište za sportsko-turističke avione
	P 2.3. Poticanje razvoja društvenog života, civilnog društva i obrazovnog aspekta	M 2.3.1. Izgradnja dječjeg vrtića M 2.3.2. Stvaranje uvjeta za prihvati i udomljenje napuštenih životinja
C3	P 3.1. Promicanje i razvoj kulturne baštine	M 3.1.1. Obnova i zaštita kulturne baštine

Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine općine Lopar	M 3.1.2. Rekonstrukcija, revitalizacija i valorizacija kulturno – povijesne baštine M 3.1.3. Kreiranje programa očuvanja i promocije prirodne i kulturne baštine M 3.1.4. Uređenje poučne staze M 3.1.5. Osnivanje Centra za upravljanje kulturnom baštinom M 3.1.6. Interpretacijski centar
P 3.2. Učinkovito gospodarenje otpadom i zaštita okoliša	M 3.2.1. Unaprjeđenje aspekta zaštite okoliša i razvoj efikasnog sustava održivog gospodarenja otpadom M 3.2.2. Izgradnja infrastrukture za održivo gospodarenje otpadom M 3.2.3. Povećanje komunalnog dijela lučica

Strateški cilj 1. Rast konkurentnosti lokalnog gospodarstva	
	Prioritet
	Razvoj i unaprjeđenje marikulture
	Mjera
	Povećati proizvodnju i asortiman uzgojene ribe i školjkaša s prepoznatljivom kvalitetom, uz poštovanje svih ekoloških standarda u proizvodnji
	Cilj mjere
	Stvaranje adekvatnih preduvjeta za kontinuirani razvoj gospodarskog i poduzetničkog potencijala što će rezultirati rastom gospodarske aktivnosti i broja investitora.
	Očekivani rezultat
	<ul style="list-style-type: none"> • Rast prihoda od gospodarske aktivnosti • Otvaranje novih radnih mjeseta • Povećanje broja investitora • Održivi razvoj turizma
	Pokazatelj praćenja
	<ul style="list-style-type: none"> • Površina primjene marikulture • Broj postavljenih kaveza • Količina uzgojene ribe i školjaka • Broj novih radnih mjeseta
	Ciljni korisnici
	<ul style="list-style-type: none"> • Općina Lopar • Investitori, poduzetnici • Nezaposleni

Strateški cilj 1. Rast konkurentnosti lokalnog gospodarstva	
	Prioritet
	Razvoj i unaprjeđenje marikulture
	Mjera
	Marikulturu integrirati u prostorne planove Općine kao ravnopravnog korisnika obalnih i otočnih potencijala, sa svim pravima i obvezama koje proistječu iz prava korištenja dijelovima pomorskog dobra i njegovim prirodnim danostima
	Cilj mjere
	Prostorni planovi iznimno su važni za upravljanje obalnim prostorom te je planiranju namjena na obali i njima pripadajućih morskih površina, potrebno posvetiti posebnu pažnju.
	Prostornim planom razvoja općine Lopar predviđena je površina za marikulturu površine cca 2 ha, uz jugozapadnu obalu poluotoka Sorinj te je prije privođenja konačnoj namjeni potrebno dodatnim istraživanjima odrediti užu lokaciju s najpovoljnijim uvjetima smještaja kaveza i ostalih potrebnih uređaja za uzgoj ribe ili školjaka.

	<p>Očekivani rezultat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na prostoru obuhvata razgraničiti prostore namjene marikulture i odrediti uvjete za uređenje površina unutar njih • Aktivno sudjelovanje svih postojećih i potencijalnih korisnika prostora u svim fazama izrade Prostornog plana <p>Pokazatelj praćenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetno izrađen prostorni plan usuglašen između svih tijela i institucija koje vode brigu o obalnom prostoru i svih sadašnjih i potencijalnih korisnika tog prostora • Broj sudionika u izradi Plana <p>Ciljni korisnici</p> <ul style="list-style-type: none"> • JLS • Gospodarstvenici
--	---

Strateški cilj 1. Rast konkurentnosti lokalnog gospodarstva	<p>Prioritet</p> <p>Razvoj i unaprjeđenje marikulture</p> <p>Mjera</p> <p>Razvoj preventivnih mjer u sprečavanju ili smanjenju nepoželjnih utjecaja na okoliš</p> <p>Cilj mjere</p> <p>Nužno je predvidjeti stroge i stalne mjeru provjere stanja okoliša, ne samo neposredno uz uzbunjalište, nego i na širem području. Sukladno Planu, nije dopušten uzgoj plave ribe.</p> <p>Očekivani rezultat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Donošenje novih Odluka vezanih za zaštitu okoliša • Redovno ažuriranje Plana gospodarenja otpadom • Suradnja stanovnika općine u preventivnim pothvatima (kroz radionice, edukacije i sl.) • Poboljšanje kvalitete života na području općine <p>Pokazatelj praćenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj donesenih Odluka • Broj edukativnih materijala o zaštiti okoliša • Broj radionica i korisnika <p>Ciljni korisnici</p> <ul style="list-style-type: none"> • JLS • Gospodarstvenici, poduzetnici, investirori • Stanovnici
--	--

	<p>Prioritet</p> <p>Programi razvoja i promicanja turizma</p>
	<p>Mjera</p> <p>Poticanje dodatnog razvoja nautičkog turizma outdoor turizma, zdravstvenog turizma, poticanje izgradnje malih obiteljskih hotela i pansiona</p>
	<p>Cilj mjere</p> <p>Nautički turizam je jedna od vrsta turizma koja ima veliki potencijal za razvoj u općini Lopar. Posljednjih godina na Jadran, pa tako i na Rab, dolaze velike jahte najbogatijih ljudi svijeta pa podsjećaju na dane kada su na Rabu boravili članovi britanske kraljevske obitelji.</p>
<p>Strateški cilj 1. Rast konkurentnosti lokalnog gospodarstva</p>	<p>Rab je izuzetno zanimljiv nautičarima. Uvale za dnevno sidrenje i rekreatiju, brojni mali otočići oko otoka te povoljna ruža vjetrova za morske vukove s jedrima, obilježja su koja svakog nautičara privlače na ugodu, uživanje i krstarenje rapskim arhipelagom. Dvije marine na otoku pružaju nautičarima svu potrebnu infrastrukturu i komfor.</p> <p>Nadalje, kvalitetnim razvojnim strategijama i operativnim planovima potrebno je preventivno djelovati na daljnje zagađenje okoliša te uništenje biološke raznolikosti. Održivim razvojem ostvaruje se optimum održavanja i eksploatacije resursa, a time se ujedno jamči i dugoročnost procesa koji se tiču gospodarskog turizma, te garancija budućim generacijama da će moći iskorištavati prirodne resurse u svrhu turizma bez potrebe zaustavljanja procesa te pod uvjetom da se omogući i buduća primjena održivog razvoja. Važno je implementirati model održivog razvoja s tendencijom maksimalnog iskorištavanja plodova uz efikasnu zaštitu prirode i okoliša. Potrebno je formirati sustav koji će spojiti turistički sektor koji pridonosi značajnom rastu hrvatskog gospodarstva te obrazovni sektor koji omogućuje zapošljavanje kvalitetnog kadra u turizmu.</p>
	<p>Očekivani rezultat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Davanje koncesijskih odobrenja na pomorkom dobru • Komercijalno-rekreacijski sadržaji • Strategija razvoja turizma
	<p>Pokazatelj praćenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj vezova • Broj plovila

Ciljni korisnici	
<ul style="list-style-type: none"> • JLS • Gospodarstvenici, poduzetnici, investirori • Stanovnici 	

Prioritet	
Razvoj malog i srednjeg poduzetništva	
Mjera	
Poticanje razvoja poduzetništva žena i mladih, poduzetnika početnika i sustavi dodatnog obrazovanja	
Cilj mjere	
Povećati postotak uključenosti mladih osoba i žena u poduzetničke pothvate što će u konačnici rezultirati reduciranjem nezaposlenosti, poticanjem programa samozapošljavanja te gospodarskim rastom i razvojem.	
Očekivani rezultat	
<ul style="list-style-type: none"> • Samozapošljavanje • Reduciranje nezaposlenosti • Rast novih tvrtki na čelu s mladim osobama i ženama 	
Pokazatelj praćenja	
<ul style="list-style-type: none"> • Broj sudionika u programima samozapošljavanja • Broj novih radnih mjesta • Broj novih tvrtki na tržištu 	
Ciljni korisnici	
<ul style="list-style-type: none"> • JLS • Gospodarstvenici, poduzetnici, investirori • Stanovnici 	

Prioritet	
Razvoj malog i srednjeg poduzetništva	
Mjera	
Povećanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva	
Cilj mjere	
Unaprijediti poslovanje domaćih i novih potencijalnih poduzetnika na području općine pri čemu se treba fokusirati na proizvodnju i izvoz autohtonih proizvoda.	
Očekivani rezultat	
<ul style="list-style-type: none"> • Smanjenje nezaposlenosti • Povećanje ukupnog godišnjeg prihoda poduzeća • Rast izvoza 	
Pokazatelj praćenja	

	<ul style="list-style-type: none"> • Broj novozaposlenih • Broj proizvođača • Preradbeni kapacitet • Broj novoosnovanih tvrtki, obrta, zadruga • Količina izvezenih proizvoda
	Ciljni korisnici
	<ul style="list-style-type: none"> • JLS • Gospodarstvenici, poduzetnici, investirori • Stanovnici

Strateški cilj 2. Poboljšanje infrastrukturnih sustava općine i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika	Prioritet
	Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture
	Mjera
	Kupnja zemljišta za razvoj nove infrastrukture
	Cilj mjere
	Investiranje u građevinska zemljišta što će pridonijeti izgradnji nove komunalne infrastrukture i poboljšanju životnog standarda stanovnika općine.
	Očekivani rezultat
	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja nove komunalne infrastrukture • Investicijsko održavanje postojeće komunalne infrastrukture • Nabava potrebne opreme • Smanjenje nezaposlenosti
	Pokazatelj praćenja
	<ul style="list-style-type: none"> • Broj kupljenih građevinskih zemljišta • Broj izgrađenih objekata komunalne infrastrukture • Broj nove opreme • Broj novih radnih mesta
	Ciljni korisnici
	<ul style="list-style-type: none"> • JLS • Gospodarstvenici, poduzetnici, investirori • Stanovnici

Strateški cilj 2. Poboljšanje infrastrukturnih sustava općine i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika	Prioritet
	Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture
	Mjera
	Izgradnja nerazvrstanih cesta
	Cilj mjere
	Osigurati lokalnim stanovnicima siguran i kvalitetan promet u naseljima i dolazak do važnijih prometnica većeg ranga.
	Očekivani rezultat
	<ul style="list-style-type: none"> • Asfaltiranje nerazvrstanih cesta • Redovno održavanje cesta • Postavljanje prometne signalizacije

	<ul style="list-style-type: none"> • Upis nerazvrstanih cesta • Izgradnja nerazvrstanih cesta
	Pokazatelj praćenja
	<ul style="list-style-type: none"> • Broj metara izgrađenih ili rekonstruiranih cesta • Broj upisanih nerazvrstanih cesta
	Ciljni korisnici
	<ul style="list-style-type: none"> • JLS • Gospodarstvenici • Stanovnici

Strateški cilj 2. Poboljšanje infrastrukturnih sustava općine i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika	Prioritet Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture Mjera Proširenje i uređenje groblja Cilj mjere Planira se izgradnja novih površina oko groblja te opremanje mrtvačnice. Očekivani rezultat <ul style="list-style-type: none"> • Održavanje i uređenje prilaza i zidova groblja (Lopar Vrutak) • Proširenje i uređenje groblja • Nabava opreme za mrtvačnicu Pokazatelj praćenja <ul style="list-style-type: none"> • Metri uređenih i izgrađenih površina • Broj nabavljene opreme i uređaja Ciljni korisnici <ul style="list-style-type: none"> • JLS • Stanovnici
---	--

Strateški cilj 2. Poboljšanje infrastrukturnih sustava općine i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika	Prioritet Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture Mjera Proširenje javne rasvjete Cilj mjere Proširenje javne rasvjete u dijelovima naselja gdje nedostaje te postizanje energetske učinkovitosti i smanjenje svjetlosnog onečišćenja Očekivani rezultat <ul style="list-style-type: none"> • Proširena javna rasvjeta, • Postavljanje novih priključaka • Povećanje energetske učinkovitosti • Povećanje kvalitete života stanovnika Pokazatelj praćenja <ul style="list-style-type: none"> • Broj novih stupova javne rasvjete • Broj postavljenih priključaka
---	---

	<p>Ciljni korisnici</p> <ul style="list-style-type: none"> • JLS • Stanovnici
	<p>Prioritet</p> <p>Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture</p>
	<p>Mjera</p> <p>Uređenje biciklističke staze</p>
	<p>Cilj mjere</p> <p>Planira se infrastrukturno opremanje 7-8 biciklističkih staza na otoku Rabu kako bi se Rab i destinacija Lopar profilirali kao outdoor destinacija.</p>
Strateški cilj 2. Poboljšanje infrastrukturnih sustava općine i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika	<p>Očekivani rezultat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povećanje kvalitete života stanovnika • Privlačenje sportaša i turista • Razvoj turizma
	<p>Pokazatelj praćenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metri opremljenih biciklističkih staza • Broj instalirane opreme • Broj posjetitelja
	<p>Ciljni korisnici</p> <ul style="list-style-type: none"> • JLS • Stanovnici
	<p>Prioritet</p> <p>Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture</p>
	<p>Mjera</p> <p>Proširenje šetnice San Marino</p>
	<p>Cilj mjere</p> <p>Općina Lopar planira radove na proširenju šetnice uz kamp San Marino koji će lokalnim stanovnicima i turistima omogućiti lakše kretanje i bavljenje fizičkim aktivnostima.</p>
Strateški cilj 2. Poboljšanje infrastrukturnih sustava općine i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika	<p>Očekivani rezultat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povećanje kvalitete života stanovnika
	<p>Pokazatelj praćenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metri izgrađenih površina • Metri uređenih površina • Broj instalirane opreme
	<p>Ciljni korisnici</p> <ul style="list-style-type: none"> • JLS • Stanovnici

Prioritet
Izgradnja i unaprjeđenje sportske infrastrukture
Mjera
Izgradnja sportskih igrališta
Cilj mjere
Izgradnja, održavanje i uređenje sportskih igrališta i promicanje sporta na području općine Lopar.
Očekivani rezultat
<ul style="list-style-type: none"> • Rast broja sportskih aktivnosti • Izgradnja sportsko-rekreacijskih površina • Razvoj timskih sportova • Poboljšanje kvalitete života stanovnika
Pokazatelj praćenja
<ul style="list-style-type: none"> • Broj sportskih aktivnosti • Broj novoizgrađenih površina • Broj projekata održavanja i izgradnje
Ciljni korisnici
<ul style="list-style-type: none"> • JLS • Sportske udruge • Stanovnici

Prioritet
Izgradnja i unaprjeđenje sportske infrastrukture
Mjera
Izgradnja dječjih igrališta
Cilj mjere
Ulaganja u dječja igrališta sa svrhom poticanja bavljenja sportom i promocija zdravijeg načina života, kvalitetniji psihofizički razvoj djece i mlađih, i poboljšanje kvalitete života lokalnog stanovništva.
Očekivani rezultat
<ul style="list-style-type: none"> • Rast ulagačkih aktivnosti • Izgradnja novih objekata • Nabava nove opreme za dječja igrališta
Pokazatelj praćenja
<ul style="list-style-type: none"> • Broj novoizgrađenih površina • Broj nabavljene opreme
Ciljni korisnici
<ul style="list-style-type: none"> • JLS • Stanovnici

Prioritet
Izgradnja i unaprjeđenje sportske infrastrukture
Mjera
Izgradnja nogometnog igrališta
Cilj mjere
Ulaganja u sportsku građevinu za poticanje bavljenja sportom i zdravijim načinom života
Očekivani rezultat
<ul style="list-style-type: none"> • Izgrađeno nogometno igralište • Opremanje nogometnog igrališta
Pokazatelj praćenja
<ul style="list-style-type: none"> • Broj izgrađenih objekata • Broj nabavljene opreme • Broj zaposlenih radnika
Ciljni korisnici
<ul style="list-style-type: none"> • JLS • Poduzetnici • Stanovnici

Prioritet
Izgradnja i unaprjeđenje sportske infrastrukture
Mjera
Zračno pristanište za sportsko-turističke avione
Cilj mjere
<p>Prostornim planom određuje se smještaj zračnog pristaništa (letjelišta) u istraživanju na široj lokaciji Stanina za referentni kod zračne luke 1A-2B. Zračno pristanište je namijenjeno za sportsko-turističke avione. Po detaljnijem istraživanju lokacije i utvrđivanju referentnog koda definirati će se dužina uzletno-sletne staze sukladno mjerodavnom tipu zrakoplova za koji će zračno pristanište biti namijenjeno.</p> <p>Sve potrebne građevine, oprema i uređaji potrebni za normalno funkcioniranje zračnog pristaništa (upravna građevina s meteorološkom stanicom i kontrolnim tornjem, stajanke, signalizacija za obilježavanje uzletno-sletne staze, hangari, garaže i sl.) smještaju se sukladno mogućnostima terena i kategoriji zračne luke i moraju biti kontrolirani i u ograđenom prostoru. U blizini ulaza na područje zračne luke potrebno je predvidjeti parkirališnu površinu za zaposlenike i korisnike zračnog pristaništa.</p> <p>Helidrom se planira u sklopu površine namijenjene za zračno pristanište (letjelište) na</p>

	<p>lokaciji Stanina.</p> <p>Za zračno pristanište (letjelište) je potrebno izraditi dokumentaciju u skladu sa važećim Zakonima i Propisima.</p>
	<p>Očekivani rezultat</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Rast ulagačkih aktivnosti • Izgradnja novih objekata
	<p>Pokazatelj praćenja</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Broj novoizgrađenih površina • Broj nabavljene opreme • Broj izrađene dokumentacije • Broj turista i sportaša
	<p>Ciljni korisnici</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • JLS • Stanovnici

<p>Strateški cilj 2. Poboljšanje infrastrukturnih sustava općine i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika</p>	<p>Prioritet Poticanje razvoja društvenog života, civilnog društva i obrazovnog aspekta</p> <p>Mjera Izgradnja dječjeg vrtića</p> <p>Cilj mjere Rast učinkovitosti i očuvanja kvalitete odgoja i obrazovanja. Državnim pedagoškim standardima formirani su optimalni prostorni, kadrovski, zdravstveni, tehnički, i informatički standardi za osiguravanje adekvatnih uvjeta rada u odgojno-obrazovnim institucijama.</p> <p>Očekivani rezultat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nabava opreme za dječji vrtić • Projekt i izgradnja dječjeg vrtića <p>Pokazatelj praćenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj izgrađenih objekata • Broj nabavljene opreme • Broj smještajnih kapaciteta • Broj novih radnih mesta <p>Ciljni korisnici</p> <ul style="list-style-type: none"> • JLS • Odgojno-obrazovne ustanove • Stanovnici
--	---

<p>Strateški cilj 2. Poboljšanje infrastrukturnih sustava općine i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika</p>	<p>Prioritet Poticanje razvoja društvenog života, civilnog društva i obrazovnog aspekta</p> <p>Mjera Stvaranje uvjeta za prihvat i udomljenje napuštenih životinja</p>
--	--

	<p>Cilj mjere</p> <p>Poboljšati uvjete smještaja, pregleda, liječenja i sterilizacije napuštenih životinja na području općine.</p>
	<p>Očekivani rezultat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pregled, liječenje i sterilizacija životinja • Izgradnja azila za napuštene životinje
	<p>Pokazatelj praćenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izgrađen objekt azila • Broj steriliziranih životinja • Broj smještajnih kapaciteta • Broj zbrinutih životinja
	<p>Ciljni korisnici</p> <ul style="list-style-type: none"> • JLS • Udruge za zaštitu životinja • Stanovnici

<p>Strateški cilj 3. Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine općine Lopar</p>	<p>Prioritet</p> <p>Promicanje i razvoj kulturne baštine</p> <p>Mjera</p> <p>Obnova i zaštita kulturne baštine</p> <p>Cilj mjere</p> <p>Kroz obnovu i valorizaciju kulturne baštine doprinijeti društveno-gospodarskom razvoju područja čineći ga pritom prepoznatljivim turističkim odredištem.</p> <p>Očekivani rezultat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaštita, obnova i reafirmacija kulturne baštine • Sufinanciranje zaštitnih radova na nepokretnome kulturnom dobru • Izgradnja spomen područja • Dodatna ulaganja na kulturnim dobrima <p>Pokazatelj praćenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj obnovljene kulturne baštine • Broj restauratorskih radova • Broj izgrađenih objekata • Broj zaposlenih na projektima <p>Ciljni korisnici</p> <ul style="list-style-type: none"> • JLS • Kulturna društva • Stanovnici
---	---

Strateški cilj 3. Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine općine Lopar	Prioritet
	Promicanje i razvoj kulturne baštine
	Mjera
	Kreiranje programa očuvanja i promocije prirodne i kulturne baštine
	Cilj mjere
Kontinuirano promovirati kulturni i prirodni aspekt općine kroz turističku i izvansezonsku ponudu i učiniti područje prepoznatljivim.	
Očekivani rezultat	
<ul style="list-style-type: none"> • Zaštita i valorizacije prirodne baštine uključivanjem u turističku ponudu • Unapređenje sustava zaštite kulturne baštine • Kulturne manifestacije • Loparski karneval • Sufinanciranje izdavanja knjiga i ostalih publikacija • Promocijski letci, katalozi, reklame 	
Pokazatelj praćenja	
<ul style="list-style-type: none"> • Broj održanih kulturnih manifestacija • Broj otiskanih letaka, kataloga i reklama • Broj izdanih knjiga i ostalih publikacija 	
Ciljni korisnici	
<ul style="list-style-type: none"> • JLS • Kulturna društva • Stanovnici • Turisti 	

Strateški cilj 3. Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine općine Lopar	Prioritet
	Promicanje i razvoj kulturne baštine
	Mjera
	Uređenje poučne staze
	Cilj mjere
Pod okriljem EPK Rijeka 2020 pokrenut projekt »Rab Archeological Traces« u sklopu kojeg će na otoku biti uređene i označene tri pješačko-biciklističke staze, svaka s 11 informativnih točaka (arheoloških i drugih lokacija), i interaktivnim sadržajima. A tu je i poučna pješačko turistička staza Ante Premužića koja vodi geološkim stazama diljem otoka.	
Očekivani rezultat	
<ul style="list-style-type: none"> • Promocija arheološke baštine • Ponuda interaktivnih sadržaja • Promocijski letci, katalozi, reklame 	
Pokazatelj praćenja	
<ul style="list-style-type: none"> • Metri uređenih staza 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Broj ponuđenih sadržaja • Broj otiskanih letaka, kataloga i reklama • Broj posjetitelja
	<p style="text-align: center;">Ciljni korisnici</p> <ul style="list-style-type: none"> • JLS • Kulturna društva • Stanovnici • Turisti

Strateški cilj 3. Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine općine Lopar	<p style="text-align: center;">Prioritet</p> <p>Promicanje i razvoj kulturne baštine</p> <p style="text-align: center;">Mjera</p> <p>Osnivanje Centra za upravljanje kulturnom baštinom</p> <p style="text-align: center;">Cilj mjere</p> <ul style="list-style-type: none"> • koordinacija ustanova i udruga te manifestacija koje djeluju na području općine Lopar, • osnivanje zbirki i radionica, • prikupljanje, proučavanje, zaštita i izlaganje muzejske i arhivske grane, • integralna prezentacija i zaštita kulturne baštine Lopara, suradnja s nadležnim ustanovama za zaštitu spomenika kulture i nadzor nad stanjem graditeljske baštine u općini, • organizacija predavanja, promocija, izložbi, koncerata, gostovanja, glazbeno-scenskih predstava i drugih kulturnih manifestacija, • izdavačka djelatnost, • organizacija škole stranih jezika. <p style="text-align: center;">Očekivani rezultat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaštita i valorizacija, istraženost, sistematizacija, konzervacija, prezentacija kulturne baštine • prirodne baštine uključivanjem u turističku ponudu • Unapređenje sustava zaštite kulturne baštine • Sufinanciranje izdavanja knjiga i ostalih publikacija • Promocijski letci, katalozi, reklame <p style="text-align: center;">Pokazatelj praćenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj organiziranih edukacija • Broj provedenih istraživanja • Broj znanstvenih čalanaka • Broj konzerviranih, obnovljenih ili rekonstruiranih kulturnih dobara • Broj projekata • Broj izložbi • Broj otiskanih letaka, kataloga i reklama

	<ul style="list-style-type: none"> • Broj izdanih knjiga i ostalih publikacija
	<p style="text-align: center;">Ciljni korisnici</p> <ul style="list-style-type: none"> • JLS • Kulturna društva • Stanovnici • Turisti

Strateški cilj 3. Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine općine Lopar	<p style="text-align: center;">Prioritet</p> <p>Promicanje i razvoj kulturne baštine</p>
	<p style="text-align: center;">Mjera</p> <p>Interpretacijski centar</p>
	<p style="text-align: center;">Cilj mjere</p> <p>Interpretacijski centar planirana je atrakcija koja će ljubiteljima povijesti i turistima pružiti zanimljiv i poučni sadržaj. Do potrebnih informacija o povijesti, arheologiji, sakralnoj, etnografskoj te nematerijalnoj kulturnoj, prirodnoj i geološkoj baštini, turističkoj, smještajnoj, eno-gastronomskoj i kulturnoj ponudi korisnici će pristupati pomoću ekrana osjetljivih na dodir te pomoći informativnih panoa.</p>
	<p style="text-align: center;">Očekivani rezultat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interaktivni ekran osjetljivi na dodir • Promocijski letci, katalozi, reklame
	<p style="text-align: center;">Pokazatelj praćenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broj interaktivnih ekrana • Broj ponuđenih sadržaja • Broj otiskanih letaka, kataloga i reklama
	<p style="text-align: center;">Ciljni korisnici</p> <ul style="list-style-type: none"> • JLS • Kulturna društva • Stanovnici • Turisti

Strateški cilj 3. Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine općine Lopar	<p style="text-align: center;">Prioritet</p> <p>Učinkovito gospodarenje otpadom i zaštita okoliša</p>
	<p style="text-align: center;">Mjera</p> <p>Unaprjeđenje aspekta zaštite okoliša i razvoj efikasnog sustava održivog gospodarenja otpadom</p>
	<p style="text-align: center;">Cilj mjere</p> <p>Investiranje u održivi sustav očuvanja i zaštite okoliša kroz programe sanacija, uspostave internih evidencijskih i kontinuiranog educiranja i suradnje sa lokalnim stanovništvom.</p>
	<p style="text-align: center;">Očekivani rezultat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sanacija odlagališta otpada

- Vođenje detaljne evidencije o vrstama i količinama odvojeno prikupljenog komunalnog otpada
- Unaprjeđenje sustava prikupljanja MKO od vrata do vrata
- Edukacija stanovništva
- Uspostava sustava doniranja hrane
- Međusobna suradnja, informiranje i razmjena znanja o sprječavanju nastanka otpada
- Promoviranje Eko oznaka
- Educiranje stanovnika i posebno gospodarskih subjekata na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane
- Sudjelovanje u projektima za unaprjeđenje sustava sakupljanja i obrade podataka o otpadu od hrane koji se provode od strane HAOP-a
- Promoviranje i poticanje sustava doniranja hrane
- Određenim aktima poticati mјere kojima je cilj smanjenje količina nastanka komunalnog otpada

Pokazatelj praćenja

- Broj godišnjih edukacija o gospodarenju otpadom na području općine
- Broj stanovnika općine koji su prisustvovali edukaciji
- Godišnja finansijska sredstva od strane Općine i Komunalnog društva koja su uložena u izobrazno-informativne aktivnosti
- Broj godišnjih objava u medijima vezano uz gospodarenje otpadom na području općine (mrežna stranica Komunalnog društva i Općine, radio, televizija...)
- Provedba edukacijskih aktivnosti prema državnom Programu izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom
- Vođenje propisne evidencije godišnjih količina prikupljenog MKO
- Vođenje propisne evidencije godišnjih količina prikupljenog reciklabilnog otpada
- Ukupne godišnje količine odvojeno prikupljenog otpada na području općine
- Analiza MKO s područja općine kako bi se pratile količine otpada koji se kućno kompostira
- Visina poticajne naknade za smanjenje količine MKO koji se odlaže na odlagalištima

Ciljni korisnici

- JLS
- Gospodarstvenici

• Stanovnici

Strateški cilj 3. Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine općine Lopar

Prioritet
Učinkovito gospodarenje otpadom i zaštita okoliša
Mjera
Izgradnja infrastrukture za održivo gospodarenje otpadom
Cilj mjere
Ulaganja u investicijske projekte očuvanja i zaštite okoliša te uspostava kontinuiranog razvoja sustava održivog gospodarenja otpadom.
Očekivani rezultat
<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja radne zone • Uređenje platoa • Izgradnja kompostane • Izgradnja reciklažnog dvorišta • Izgradnja sortirnice otpada
Pokazatelj praćenja
<ul style="list-style-type: none"> • Količina kompostne mase • Količina recikliranog otpada • Funkcionalna radna zona • Broj novih radnih mjeseta
Ciljni korisnici
<ul style="list-style-type: none"> • JLS • Gospodarstvenici • Stanovnici

Strateški cilj 3. Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine općine Lopar

Prioritet
Učinkovito gospodarenje otpadom i zaštita okoliša
Mjera
Povećanje komunalnog dijela lučica
Cilj mjere
Općina Lopar planira povećanje broja komunalnih vezova, čija će izgradnja ovisiti o provedbi i izgradnji turističkih zona iz čijeg će se komunalnog doprinosa te iznosa zakupa i graditi komunalna lučica.
Očekivani rezultat
<ul style="list-style-type: none"> • Izgrađena komunalna lučica
Pokazatelj praćenja
<ul style="list-style-type: none"> • Broj izgrađenih površina • Broj komunalnih vezova
Ciljni korisnici
<ul style="list-style-type: none"> • JLS • Gospodarstvenici

• Stanovnici

7. PROJEKTI OD STRATEŠKE VAŽNOSTI

Tablica 15. Identificirani projekti s najvećim potencijalom za realizaciju na području općine Lopar i njihova vrijednost

Projekt	Vrijednost (HRK)
Sportski dom – sportska dvorana, boćarski dom i drugi popratni sadržaji	26.000.000,00
Uređenje luka otvorenih za javni promet; izgradnja gatova u luci otvorenoj za javni promet (operativni dio obale u lukama za javni promet)	30.000.000,00
Uređenje centra Lopara s trgom (zgrada TZ)	2.500.000,00
Uređenje nerazvrstane ceste „stara jezgra - centar“	300.000,00
Uređenje nerazvrstane ceste „D-105 - Pošigovo“	450.000,00
Uređenje nerazvrstane ceste „Rtić-Romotina“	400.000,00
Izgradnja nerazvrstane ceste do pročišćivača	1.500.000,00
Uređenje mreže odvodnje, crpnih stanica i pročišćivača (Aglomeracija Rab)	40.000.000,00
Proširenje groblja	2.300.000,00
Izgradnja zgrade dječjeg vrtića	5.000.000,00
Izgradnja zgrade Doma kulture	5.000.000,00
Izgradnja ceste u gospodarskoj zoni	3.000.000,00
Izgradnja hale za komunalno društvo	6.500.000,00
Uzgoj „loparskog pomidora“	150.000,00
Prošlost za budućnost kroz sudioničko upravljanje u kulturi	1.922.636,30

Izvor: Katalog projekata Općine Lopar 2018.

Tablica 16. Identificirani projekti s potencijalom za realizaciju na području općine Lopar bez procijenjene vrijednosti

Projekt	Postojeća dokumentacija	Dokumentacija u izradi
Spomen područje Sv. Marin (I. faza)	-	-
Zona sporta i rekreacija „Slatina“	Idejno rješenje	-
Uređenje šetnice i biciklističke staze „ambulanta-centar“ i šetnice i parkirališta Lukovac-centar	Projektni zadatak	-
Uspostava javnog prijevoza u Loparu	Projektni zadatak	-
Uređenje trga Rtić	Projektni zadatak	-
Uređenje šetnice „Crikvena Dražica - Riva“	Projektni zadatak	-
Uređenje nerazvrstane ceste Barsi	Glavni projekt	-
Izgradnja zgrade državnog arhiva (sabirni centar Rab)	Projektni zadatak	-
Uređenje kampova na Golom otoku i otoku sv. Grgur	Projektni zadatak	PPU Općine Lopar
Zatvorena rivijera Lopar (I. faza)	-	-
Vodeni park (I. faza)	-	-
Izgradnja žičare s vidikovcem	-	-
Spomen područje Goli otok	-	-
Uređenje platoa za kompostaru i reciklažu građevinskog otpada	-	-
Izgradnja ceste prema „punti Sorinja“	-	-
„Turistički maslinik“	-	-
Zatvorena rivijera Lopar (I. faza)	-	-

Vodeni park (I. faza)	-	-
Izgradnja žičare s vidikovcem		

Izvor: Katalog projekata Općine Lopar 2018.

8. PROVEDBA I IZVORI FINANCIRANJA

Sukladno limitiranim sredstvima općinskog proračuna, za uspješnu provedbu predloženih mjera nužno je razmotriti i eksterne izvore financiranja. Za identificiranje prilika i projekata za Općinu Lopar, navode se i prate izvori financiranja iz nacionalnih fondova i fondova Europske Unije:

I. IZVORI FINANCIRANJA IZ NACIONALNIH FONDOVA

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU:

- Infrastrukturni projekti komunalne, prometne i društvene infrastrukture.

Ministarstvo turizma, Fond za razvoj turizma, Hrvatska turistička zajednica:

- Izgradnja/modernizacija/opremanje turističke infrastrukture, razvoj novih turističkih proizvoda, nove tehnologije u turizmu, turističke manifestacije, marketing, edukativne aktivnosti.

Ministarstvo poduzetništva i obrta:

- Projekti uvođenja novih tehnologija, inovacija, standarda kvalitete, certificiranja, edukacije, umrežavanja poduzetnika i obrtnika.

Ministarstvo kulture:

- Izgradnja/adaptacija/opremanje kulturnih objekata,
- Sanacija/adaptacija sakralnih objekata,
- Istraživanja i zaštita kulturno povijesnih lokaliteta i objekata,
- Projekti razvoja novih kulturnih programa i sadržaja.

Ministarstvo gospodarstva:

- Kapitalna ulaganja radi zadržavanja i povećanja broja radnika.

Ministarstvo graditeljstva:

- Poticanje razvoja komunalne i prometne infrastrukture.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta:

- Izgradnja/modernizacija/opremanje odgojno – obrazovnih objekata,
- Izgradnja/modernizacija/opremanje školsko- sportskih dvorana.

Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost:

- Projekti korištenja obnovljivih izvora energije,
- Projekti povećanja energetske učinkovitosti,
- Projekti zaštite okoliša.

Hrvatske ceste:

- Projekti izgradnje/modernizacije državnih cesta.

Županijska uprava za ceste:

- Projekti izgradnje/modernizacije županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta.

Primorsko-goranska županija:

- Projekti u skladu sa Županijskom razvojnom strategijom.

II. IZVORI FINANCIRANJA IZ EU FONDOVA

Osim potencijalnih izvora financiranja projekata i mjera na nacionalnoj razini, ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju dostupni su **Europski strukturni i investicijski fondovi (ESI)**.

ESI fondovi imaju međusobno komplementarne ciljeve i glavni su izvor ulaganja na razini EU-a za pomoć državama članicama u povećanju njihova rasta i osiguravanju većeg broja radnih mjesta, istovremeno osiguravajući održivi razvoj u skladu s ciljevima **strategije Europa 2020/19** koja nasljeđuje Lisabonsku strategiju i sadrži razvojne ciljeve Europske unije. U središtu strategije su:

- Pametan rast – rast i razvoj gospodarstva zasnovanog na znanju i inovacijama;
- Održiv rast – rast koji uključuje efikasnu upotrebu resursa i energije, te ekološki prihvatljivo i konkurentno gospodarstvo;
- Uključiv rast – razvoj ekonomije s visokom stopom zaposlenosti koja donosi društvenu i teritorijalnu povezanost.

EUROPSKA TERITORIJALNA SURADNJA (ETS/ETC)

Stvaranje podloge za razvoj koordinirane, sustavne i strateški usmjerene suradnje na lokalnoj, regionalnoj i središnjoj državnoj razini s partnerima iz susjednih zemalja i ostalih regija Europske unije temeljni je cilj ETS-a. Time se kroz zajednički pristup na odgovarajućoj administrativno-teritorijalnoj razini smanjuje negativan utjecaj granica i promovira društveno-gospodarska kohezija.

Republika Hrvatska u razdoblju 2014.-2020. može punopravno sudjelovati u sva tri dijela ETS-a:

1. Prekogranična suradnja
2. Transnacionalna suradnja
3. Meduregionalna suradnja

OSTALI IZVORI FINANCIRANJA

Uz navedene fondove i izvore financiranja, moguće je i korištenje sredstava Europske investicijske banke i Europske banke za obnovu i razvoj.

Javno privatno partnerstvo (JPP) je zajednička provedba i financiranje aktivnosti u proizvodnji javnih usluga ili proizvoda, u partnerstvu javnog i privatnog sektora. Prednost financiranja putem JPP je u tome što ovaj vid sufinanciranja pruža mogućnost da takvi projekti ne povećavaju javni dug.

Hrvatska banka za obnovu i razvoj (HBOR) kroz Program kreditiranja projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije omogućava realizaciju investicijskih projekata za JLP(R)S, pod uvjetom da novim kreditnim zaduženjem JLP(R)S ne prekoračuju dopuštenu stopu zaduživanja.

Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (FZOEU) u svojim programima dodjeljuje sredstva na temelju javnog natječaja ili javnog poziva. Sredstva su osigurana u obliku postotka sufinanciranja, subvencija, zajmova ili donacija za sva tri društvena sektora. Jedinicama područne (regionalne) samouprave i jedinicama lokalne samouprave FZOEU u pravilu dodjeljuje finansijske pomoći i donacije, u pravilu od 40% do 80% ukupnog iznosa investicije. Potpuna projektno tehnička dokumentacija sa svim procijenjenim koristima i uštedama u potrošnji energije mora biti pripremljena prije prijave na natječaj.

9. PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE

Način praćenja provedbe ciljeva Strategije ključni je dio ovog dokumenta, a predložena dinamika i metodologija usklađena je s predloženim strateškim smjernicama.

Općina Lopar dužna je dosljedno izvještavati Općinsko vijeće o provedbi Strategije, a isto tako i sve zainteresirane dionike te lokalno stanovništvo putem formirane komunikacijske strategije. Završni rezultati objavljaju se na koncu razdoblja za koje je Strategija izrađena, odnosno po završetku provedbe projekata koji iz nje proizlaze. Praćenje provedbe Strategije složen je zadatak te je stoga potrebno kontinuirano pratiti pokazatelje praćenja i indikatore koji su utvrđeni sukladno ciljevima, prioritetima i mjerama u Tablici 14. ove Strategije.

10. ZAKLJUČAK

Strategija razvoja Općine Lopar rezultat je uspješne suradnje i partnerstva između ključnih sudionika općine, te predstavlja njihov sporazum u pogledu budućeg razvojnog smjera općine Lopar.

Strategijom su definirani osnovni razvojni smjerovi općine, što je ujedno bio rezultat uspješno uspostavljene komunikacijske veze među svim ključnim dionicima s područja općine, a u narednom razdoblju to će koristiti kao „infrastruktura“ za realizaciju uspostavljene razvojne politike Općine Lopar.

Strategija razvoja je ključni razvojni dokument Općine u kojemu su definirani postupci za ostvarenje višeg životnog standarda za sve mještane općine Lopar, te za unaprjeđenje prostornih karakteristika i infrastrukturnih sustava općine.

Nadalje, podizanje gospodarske konkurentnosti te unaprjeđenje društvenog aspekta općine i očuvanje okoliša. Ovakvi postupci u konačnici bi trebali rezultirati boljom kvalitetom života u općini te uspostavom pozitivne razvojne perspektive područja.